Schoolplan 2023-2027

Christelijke Basisschool Eben Haezer
OPHEUSDEN

Eben-Haëzer
christelijke basisschool op gereformeerde grondslag

Datum: 5 september 2024

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **2**

1 Inleiding **3**

2 Identiteit van de organisatie **4**

3 Schoolbeschrijving **14**

4 Strategisch beleid **17**

5 Sterkte-zwakteanalyse **19**

6 Onze parels **19**

7 Organisatiebeleid **20**

8 Personeelsbeleid **22**

9 Onderwijskundig beleid **24**

10 Financieel beleid **34**

11 Kwaliteitsbeleid **35**

12 Onze grote verbeterdoelen **36**

13 Bijlage 1: Overzicht ontwikkelthema's **38**

1 Inleiding

1.1 Doel en functie

Inleiding
De indeling van dit schoolplan 23-27 is een nadere uitwerking van het Strategisch Beleidsplan van de Vereniging tot het verstrekken van Christelijk onderwijs op gereformeerde grondslag te Neder-Betuwe (VCOG). Daarnaast zijn de onderwijsopbrengsten (opbrengstgericht werken) en de ontwikkeling van de medewerkers belangrijke thema's in dit plan. Jaarlijks wordt een jaarplan opgesteld waarin de acties voor dat jaar zijn opgenomen. Binnen de cyclus van plannen, uitvoeren en evalueren (PDCA) wordt verslag gedaan van de resultaten en gekeken of de gestelde doelen zijn gerealiseerd.

Doelen van het schoolplan
- Het schoolplan functioneert als een centraal document binnen de schoolontwikkeling.
- Het schoolplan ondersteunt het plannen en vormgeven van toekomstig beleid.
- Het schoolplan geeft inzicht in de ambities en concrete plannen voor de komende jaren.

Functie van het schoolplan
- Het schoolplan beschrijft de missie en de visie en de uitgangspunten voor goed onderwijs.
- Vanuit het schoolplan wordt verwezen naar onderliggende documenten waarin bepaalde zaken nader omschreven en uitgewerkt zijn.
- Het schoolplan helpt de school bij het op koers houden van de schoolontwikkeling en bij de realisatie van het beleid tijdens de schoolplanperiode.
- Door middel van de het schoolplan wordt verantwoording afgelegd (intern en extern) over de deugdelijkheid en kwaliteit van het onderwijs.

Het schoolplan is statisch voor wat betreft de beschrijving van de missie, de visie en de uitgangspunten. Door het aan dit schoolplan gekoppelde meerjarenbeleid (en de daaruit voortvloeiende jaarplannen) is het tegelijkertijd ook een dynamisch document. Door het uitvoeren van de jaarplannen wordt voortdurend aan verbetering en ontwikkeling gewerkt. De plannen zullen jaarlijks geëvalueerd worden. Hierbij vindt afstemming plaats op de ontwikkelingen die zich voor zullen doen.

1.2 Relatie met andere beleidsdocumenten

Relatie met andere documenten
Het schoolplan heeft een directe relatie met (en ligt in het verlengde van) één of meerdere beleidsdocumenten die binnen onze schoolorganisatie kaderstellend en richtinggevend zijn. Het betreft het Strategisch beleidsplan 2022-2026 van de VCOG.

1.3 Totstandkoming en procedures

Totstandkoming
We zijn gestart met het verzamelen van relevante informatie. Daarvoor zijn onder andere de volgende activiteiten ondernomen:
- het uitzetten van vragenlijsten onder personeel en ouders
- het evalueren van het meerjarenbeleid uit het schoolplan 2019-2023
- het evalueren van het meest recente schoolondersteuningsprofiel
- het analyseren van de eindopbrengsten en de tussentijdse opbrengsten
- het verzamelen van overige relevante kengetallen en informatie.

Deze informatie is in eerste instantie geanalyseerd en geduid en er zijn uitspraken gedaan over de gewenste ontwikkelrichting. Het resultaat hiervan is door de directie tijdens een koersbijeenkomst gepresenteerd aan de bestuurders en toezichthouders. Bestuurders en toezichthouders hebben tijdens deze bijeenkomst waar nodig aanvullende kaders en richtinggevende uitspraken meegegeven. De directie heeft deze aanvullende kaders en richtinggevende uitspraken verwerkt en het geheel gepresenteerd tijdens een visiebijeenkomst met het team.

Tijdens een teambijeenkomst is ook nagedacht over het streven van het samenwerkingsverband naar meer inclusief onderwijs en de ontwikkelrichtingen (meer maatwerk, meer expertise en meer

samenwerking) die daarbij van belang zijn. Tijdens deze teambijeenkomst is van gedachten gewisseld over de visie, de gepresenteerde richting en kaders en is nagedacht over het ‘hoe’. Er zijn concrete ambities en streefbeelden geformuleerd. De ambities en streefbeelden zijn vervolgens uitgewerkt in meerjarenbeleid. Het meerjarenbeleid wordt omgezet in jaarplannen. Het door de directie opgestelde schoolplan is voorgelegd aan de adviesraad ter advisering. Vervolgens is het na vaststelling door de bestuurders goedgekeurd door de toezichthouders.

Procedures
Dit schoolplan is door de directie, passend binnen de kaders van het bestuursbeleid, in overleg met het personeel opgesteld en na positief advies door de adviesraad, door het dagelijks bestuur vastgesteld en door het toezichthoudend bestuur goedgekeurd. In geval van klachten of geschillen is de klachtenregeling van toepassing.

2 Identiteit van de organisatie

2.1 Bijbelse grondslag

Grondslag
De grondslag van de vereniging is Gods Woord, overgezet in de Statenvertaling als de getrouwe overzetting van de Heilige Schrift uit de oorspronkelijke talen in de Nederlandse taal, zoals deze tot stand is gekomen volgens het besluit
van de Nationale Synode van Dordrecht in de jaren zestienhonderdachttien/ zestienhonderdnegentien (1618/1619), waarvan de onveranderlijke waarheid wordt beleden in de Drie Formulieren van Enigheid, eveneens vastgesteld in de
meergenoemde synode. De vereniging handhaaft het gebruik van de psalmberijming van zeventienhonderddrieënzeventig (1773), met uitsluiting van elke andere psalmberijming. De psalmen worden niet ritmisch gezongen.

Dat Gods Woord de grondslag is, betekent dat de Bijbel het absolute gezag heeft op alle onderdelen van het schoolleven. Met andere woorden: de onderwijsinhoud en alle onderwijs- en opvoedingsactiviteiten dienen in overeenstemming te zijn met de Bijbel.

2.2 Mensbeeld

Mensbeeld
Een mensbeeld is een doordachte en samenhangende voorstelling van wat het betekent om mens te zijn. De Bijbel is leidend in het onder woorden brengen van de kern van het mens-zijn (Vogelaar & Bregman, 1984). De mens is geschapen naar het beeld van God. Dit betekent dat het beeld van God onlosmakelijk voorafgaat aan het beeld van de mens. Daarom wordt voorafgaand aan de beschrijving van het mensbeeld een korte beschrijving gegeven van het beeld van God.

Godsbeeld
God is een Drie-enige God, Die ‘eeuwig, onbegrijpelijk, onzienlijk, onveranderlijk, oneindig, almachtig, volkomen wijs, rechtvaardig, goed en een zeer overvloedige Fontein van alle goed’ is (Nederlandse Geloofsbelijdenis (NGB), artikel 1). God kan gekend worden door de schepping, onderhouding en regering van de aarde. Nog duidelijker laat God Zichzelf kennen door Zijn Woord, waarin alles staat wat nodig is om zalig te worden en tot Zijn eer te leven (NGB, artikel 2).

De oorsprong van de mens
God heeft een doel gehad met het scheppen van mensen: Zichzelf verheerlijken. Het belangrijkste doel voor de geschapen mens is God de eer te geven, Hem lief te hebben boven alles en de naaste als zichzelf (Mattheüs 22:37-39; HC, zondag 3). De mens is geschapen naar het beeld en de gelijkenis van God (Genesis 1:26 en 31). Dat betekent dat hij ware kennis, gerechtigheid en heiligheid bezat (NGB, artikel 14). Omdat de mens als beelddrager van God is geschapen, is de verhouding tot God het belangrijkste in het menselijk bestaan. Calvijn (1536/2009) benoemt dat er bij alle mensen een innerlijk besef is van een God. God schiep de mens onderscheiden van andere schepselen, maar ook als een uniek wezen ten opzichte van anderen: ‘… man en vrouw schiep Hij hen’ (Genesis 1:27).De

mens is daarom uniek in vergelijking met andere schepselen, maar ook ten opzichte van de medemensen.

De val van de mens
De mens heeft zichzelf vrijwillig overgegeven aan de zonde, door te luisteren naar de duivel. Door deze zondeval is hij het beeld van God kwijtgeraakt (Genesis 3). De mens kan niet meer leven zoals God dat wil. Integendeel, mensen zijn geneigd om God en hun naaste te haten (Romeinen 3:10 en 23, HC, zondag 2; Kersten, 2018). Ze zijn ongehoorzaam aan God en missen het doel waarvoor zij geschapen zijn (Romeinen 3:11 en 12). Ze zijn slaven van de zonde (Johannes 8:34), in de macht van de duivel en de zonde en verdienen daarom allemaal de dood (Romeinen 6:20 en 23).

Bestemming van de mens
De mens is geschapen om eeuwig te leven. Door de zondeval is ieder mens echter vijand van God geworden en moet ieder mens sterven (Genesis 2:17). Hetleven op de aarde is tijdelijk.Bij de dood worden de ziel en het lichaam van de mens van elkaar gescheiden.Na het leven hier op aarde volgt een eeuwig leven bij God in de hemel of een eeuwige dood zonder God in de hel (Hebreeën 9:27). Enerzijds eist God van alle mensen dat zij zich tot Hem bekeren (Markus 1:15). Anderzijds leert Gods Woord dat de mens door de zondeval zichzelf niet wil en kan bekeren (1 Korinthe 2:14; Efeze 4:16; DL, hoofdstuk III en IV, artikel 3). Daarom is de wedergeboorte een wonder van God, dat Hij zonder ons, Zelf in ons werkt naar Zijn Welbehagen (Dordtse Leerregels (DL), hoofdstuk III en IV, artikel 12).

Wedergeboorte
Een mens kan alleen weer leven naar het doel van God als God de mens geestelijk vernieuwt. Dit heet wedergeboorte. Hierbij zorgt de Heere ervoor dat een mens die geestelijk dood was in misdaden en zonden (Efeze 2:1), die in de macht was van de zonde en de duivel (Galaten 5:19-21), God en zichzelf gaat leren kennen. In de wedergeboorte wordt de mens herschapen naar het beeld van God (Johannes 3:4-7). Het is een opwekking uit de doodstaat, een vernieuwing van de mens, die God in de mens werkt (DL, Hoofdstuk III en IV, artikel 12). Als een mens wordt wedergeboren, wordt hij door de Heilige Geest gemaakt tot een nieuwe mens. Dit gebeurt op grond van het verlossende werk van Christus, Die stierf aan het kruis tot vergeving van zonden (1 Petrus 1:3). Door het geloof leert hij Christus kennen in Zijn namen, ambten, naturen, staten en weldaden (Kersten, 2018).

Algemene en zaligmakende genade
Hoewel de mens het beeld en de rechte kennis van God verloren heeft, zijn er na de zondeval in de mens ‘overblijfselen’ vande gaven die hij van God heeft ontvangen (NGB, artikel 14 en DL, hoofdstuk III en IV, artikel 4).Dit isterug te zien inhet functioneren van het gewetenen in enige aangeboren kennis van God(Calvijn, 1536/1609). Arnoldus Rotterdam (1754/1934) onderscheidt vier soorten goed die overgebleven zijn na de zondeval:
1. een natuurlijk goed, zoals eten, drinken, slapen en spreken;
2. een burgerlijk goed, zoals beleefdheid, vriendelijkheid en behulpzaamheid;
3. een uitwendig goed met betrekking tot de godsdienst, zoals het horen en lezen van de Bijbel, het doen van een gebed vanuit het verstand, het geven aan de armen en het dienstbaar zijn in de kerk;
4. een geestelijk goed, namelijk het goed van bekering, geloven in Christus, heilig en geestelijk leven voor God en mensen.
De eerste drie soorten goed komen voort uit algemene genade. Het geestelijk goed komt voort uit Gods zaligmakende genade en kan alleen plaatsvinden door wedergeboorte. Zonder de wedergeboorte blijft een mens onbekwaam tot enig geestelijk goed en geneigd tot al het kwade (HC, zondag 3; NGB, artikel 14; DL, hoofdstuk III en IV, paragraaf 4).

Visie op het kind
De visie op het kind wordt gevormd door het hierboven beschreven mensbeeld. God schiep de mens naar Zijn beeld. Adam kreeg een kind naar zijn beeld en zijn gelijkenis (Genesis 5:1-3). Ieder kind is door de ongehoorzaamheid van Adam bij de zondeval geboren met erfzonde en is daarom een kind des toorns. God rekent aan ieder kind de erfzonde toe (Romeinen 5:19). Dit betekent dat ieder kind geboren is in zonde en daarom schuldig staat voor God (Romeinen 5:12; NGB, artikel 15).

De doop
Als kinderen worden gedoopt, wordt hun een heilig en zichtbaar teken en zegel gegeven dat wijst op het Verbond der genade. Daarin spreekt de Drie-enige God. God de Vader zegt dat Hij een welbehagen heeft om Zijn uitverkorenen onder de gedoopte kinderen als Zijn kinderen en erfgenamen aan te nemen. God de Zoon verzegelt dat Hij Gods kinderen wast in Zijn bloed van alle zonden. God de Heilige Geest laat zien dat Hij in hen wil wonen en hen tot lidmaten van Christus wil heiligen.
Door de doop wordt een mens niet wedergeboren. Het is een teken dat heenwijst naar de noodzaak en mogelijkheid van wedergeboorte. Alleen door wedergeboorte, geloof en bekering wordt een kind erfgenaam van het verbond, waar de doop op wijst (HC, zondag 27; NGB, artikel 34). In zekere zin worden mensen door de doop heilig, omdat ze door de doop in de christelijke gemeente zijn ingelijfd en daarom van de kinderen van de wereld onderscheiden zijn (HC, zondag 27). Hun zijn de woorden Gods toebetrouwd (Romeinen 3:2) en ze komen op de plaatsen waar God Zijn Woord aan hen verkondigt en de plaatsen waar de Heilige Geest zaligmakend werkt naar het welbehagen van God de Vader (Kersten, 2018). Naast dit voorrecht brengt de doop ook een verantwoordelijkheid met zich mee. In vergelijking met ongedoopte kinderen, zijn gedoopte kinderen door de voorrechten extra verantwoording schuldig ten opzichte van God (HC, zondag 27).

Opvoeding en onderwijs
In de schepping is zichtbaar dat een kind afhankelijk is geschapen. Ieder kind is vanuit zichzelf hulpeloos en heeft een volwassene nodig om opgevoed en onderwezen te worden (Scholten, 1988). Omdat God de algemene genade niet heeft ingetrokken na de zondeval, is het ook mogelijk om een kind op te voeden (zie hiervoor bij Bestemming van de mens). Opvoeden is mogelijk, zowel in geestelijke opzicht als in natuurlijk opzicht.
In geestelijk opzicht, omdat dode zondaren door Gods almacht van dood levend gemaakt worden (Johannes 5:25). De opvoeding en het onderwijs wil de Heere als middel daarvoor gebruiken. Deze mogelijkheid ligt dan niet in de kracht van de opvoeding op zichzelf, maar in de zegen die God geven wil als Hij de mens als instrument gebruikt (Kersten, 2022).
En in natuurlijk opzicht, omdat de mens door de algemene genade een redelijk en zedelijk schepsel is gebleven. De mens heeft nog een klein beginsel overgehouden van de grote gaven die hij van God heeft ontvangen (NGB, artikel 14). Daardoor is er in een kind nog enige kennis van God, is het tot op zekere hoogte vatbaar voor onderwijs en kan het onderscheid maken tussen goed en kwaad. Elk kind heeft een verstand en geweten ontvangen (DL, hoofdstuk III en IV, artikel 4). Hierdoor is opvoeding en gewetensvorming mogelijk, waarbij het kwade wordt gestraft en het goede wordt beloond.

Gewetensvorming
Elk kind heeft een geweten. Het is het overblijfsel van het beeld Gods, dat de mens na de zondeval nog gelaten is. Dankzij het geweten is opvoeding mogelijk.
Tucht, in de zin van bemoediging, onderwijzing, bestraffing en straf (zie het Bijbelboek Spreuken) is op onze school een opvoedingsmiddel dat tot doel heeft het geweten van de leerlingen te vormen.

2.3 Kernopdracht

Kernopdracht
Het is de taak van de scholen behorend bij de VCOG om de kinderen die hun door de ouders zijn toevertrouwd onderwijs te geven, veiligheid te bieden en hen te stimuleren in hun brede ontwikkeling, waarbij de Bijbel en de daarop gegronde belijdenisgeschriften leidend en normerend zijn. Dit onderwijsaanbod richt zich op de praktijk van de christelijke levenswandel en wijst de kinderen op de noodzaak van wedergeboorte, geloof en bekering. In samenwerking met kerk en gezin richt de school haar onderwijsaanbod op het aanleren van kennis en vaardigheden (kwalificeren), het overdragen van waarden en normen (socialiseren) en het stimuleren van verantwoorde eigen keuzes (subjectificatie), in het verlangen dat leerlingen gevormd worden tot personen die als christen hun taak en roeping vervullen in de samenleving, op de plaats waar God hen stelt. Gods zegen over deze vorming is onmisbaar.

Kernwaarden
Onze organisatie heeft vier kernwaarden: dienstbaarheid, kwaliteit, veiligheid en verantwoordelijkheid. De uitwerkingen hieronder zijn een ideaalbeeld waar we naar streven. We beseffen dat de praktijk

vaak anders is. Het werken en leren in de school wordt gestempeld door de zondigheid van de mens en door de gebrokenheid van het leven als gevolg van de zondeval. Uit onszelf zijn we niet in staat om God en de naaste te dienen zoals we dat horen te doen. Voor zowel volwassenen als kinderen in de school geldt dat wedergeboorte, bekering en geloof nodig is. Alleen door de verdienste van de Heere Jezus Christus kunnen we weer aangenomen worden bij God.

Dienstbaarheid
In onze school staat het dienen van God en van onze naaste centraal. We geven het beste van onszelf voor onze leerlingen en hun ouders, we zien om naar elkaar als medemens en we werken als professionals samen aan de kwaliteit van ons onderwijs. We committeren ons aan de missie en de koers van onze organisatie en scholen en
erkennen het door God ingestelde gezag. We staan in het leven als pelgrim op reis naar de eeuwigheid en als burger met een plaats en taak in de samenleving. We werken en leren in goede harmonie met elkaar samen. Onze houding en ons handelen worden bepaald door het liefdesgebod: God liefhebben boven alles en onze naaste als onszelf. Er is binnen het team onderling vertrouwen en we stralen vertrouwen uit naar de leerlingen.

Kwaliteit
Onze school biedt onderwijs van goede kwaliteit, dat is afgestemd op de verschillende onderwijsbehoeften van onze leerlingen. Het onderwijs is gericht op leerresultaten en op de persoonsvorming van onze leerlingen. De christelijke identiteit doortrekt het hele onderwijs en de schoolcultuur. Op alle niveaus in de organisatie delen we expertise en
blijven we ons ontwikkelen. We doen ons werk in afhankelijkheid van God.

Veiligheid
Samen zorgen we voor een veilig klimaat, waarin leerlingen, collega’s en ouders zich gezien, gehoord en gerespecteerd voelen.

Verantwoordelijkheid
In onze organisatie krijgen we ruimte en nemen we verantwoordelijkheid, voor onze eigen taak en voor de ontwikkeling van ons team of onze school als geheel. De leerlingen leren verantwoordelijkheid te dragen voor hun leerproces, voor elkaar en voor de sfeer in de klas. Ons verlangen is dat ze opgroeien tot pelgrims en burgers die zelfstandig goede keuzes kunnen maken.

2.4 Bijbels onderwijzen

Bijbels onderwijzen
Onderwijzen is een Bijbelse opdracht, die we kunnen vinden in Spreuken 22:6: ‘Leer de jongen de eerste beginselen, naar de eis zijns wegs; als hij ook oud zal geworden zijn, zal hij daarvan niet afwijken.’ Deze tekst noemt drie belangrijke componenten van onderwijzen. In de eerste plaats is er een opdracht aan de onderwijzer die de jongen moet leren. Daarnaast zijn er de jongen. Tot slot is er is iets dat geleerd moet worden, namelijk de eerste beginselen. Deze componenten kun je ook in een driehoek weergegeven: de pedagogische driehoek. Imelman (2002) werkte het model uit met de drie componenten leraar, leerling en leerstof. Het model Bijbels onderwijzen heeft de driehoek van Imelman als basis, maar is aangepast aan de noties uit Spreuken 22:6. Het gebruikt deels andere woorden, namelijk onderwijzer in plaats van leraar en lesstof in plaats van leerstof. Ook zijn er componenten toegevoegd.

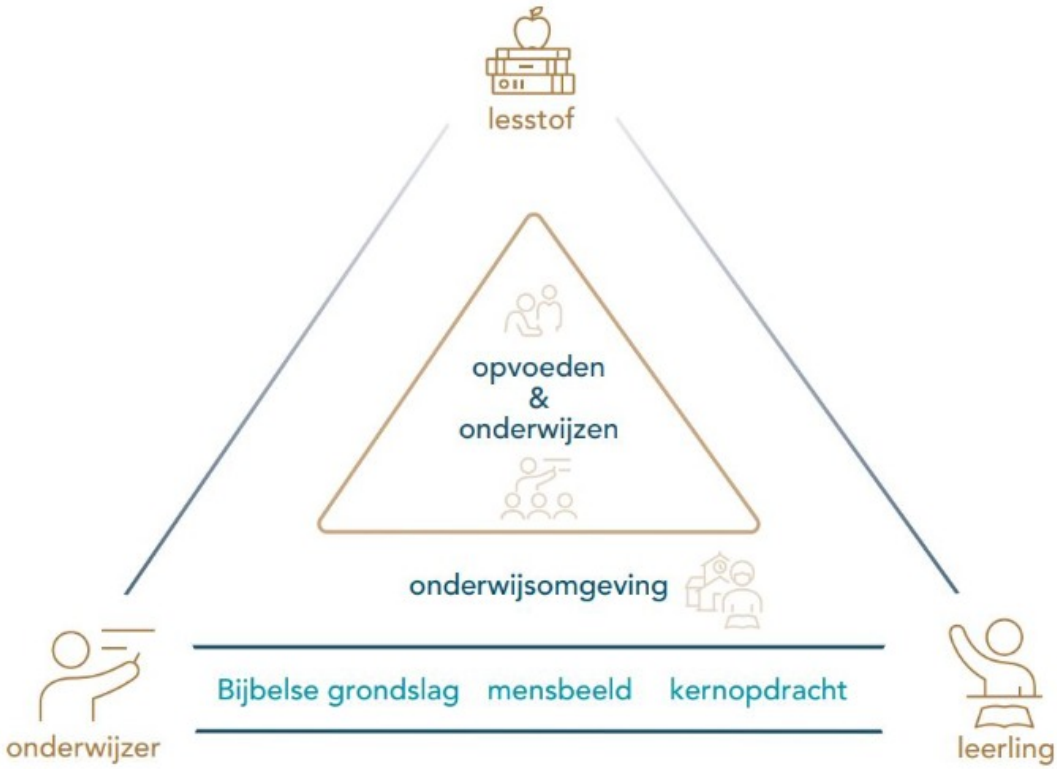

Het model in het kort
In het model Bijbels onderwijzen staan de *onderwijzer* en de *leerling* onderaan. Zij zijn essentieel in het opvoeden en onderwijzen. Zonder de onderwijzer is er namelijk geen onderwijs en zonder een leerling hoeft er geen onderwijs te zijn. De horizontale lijn vormt het fundament voor het onderwijs dat gegeven wordt. Op deze lijn staan namelijk de *Bijbels grondslag*, het *mensbeeld* en de *kernopdracht* van het christelijk onderwijs. Op dit fundament krijgen het *opvoeden* en *onderwijzen* vorm, door het gebruik van de lesstof binnen de *onderwijsomgeving*.
Het model wordt verder uitgewerkt en toegelicht in het boek '*Bijbels onderwijzen, Uitgangspunten voor christelijk onderwijs (Banier, 2023)*'

Uitgangspunten
Voor de genoemde componenten o*nderwijzer, leerling, lesstof, opvoeden, onderwijzen* en *onderwijsomgeving* zijn uitgangspunten geformuleerd voor de inrichting en vormgeving van het onderwijs. Deze worden beknopt uitgewerkt in de laatste vier paragrafen van dit hoofdstuk.

2.5 Onderwijzer - Leerling - Lesstof

Onderwijzer
1. De onderwijzer dient door genade Christus te volgen, te leven vanuit Zijn Woord en het werk biddend en in afhankelijkheid te doen van God.
Iedere onderwijzer heeft grote verantwoordelijkheden. Ten opzichte van God en ten opzichte van leerlingen. Onderwijzers kunnen deze verantwoordelijkheden alleen dragen als God dit hun geeft. In die afhankelijkheid en daarom vragend dienen ze hun werk te doen.

2. De onderwijzer is gezagsdrager namens God.
De vormgeving en inrichting van het onderwijs dient zodanig te zijn dat er ten allen tijde een heldere gezagsrelatie onderwijzer(ers) – leerling is.

3. De onderwijzer is een Bijbelgetrouw identificatiefiguur.
Voor veel leerlingen is de onderwijzer(es) een van de volwassenen die zij het vaakst zien. Daarom is het extra van belang dat het voorbeeld dat de onderwijzer geeft een Bijbelgetrouw voorbeeld is, waarmee leerlingen zich kunnen identificeren.

4. De onderwijzer heeft een lerende houding.

De onderwijzer(es) onderwijst niet alleen, maar heeft net als de leerling ook een lerende houding. Een onderwijzer(es) heeft namelijk de verantwoordelijkheid om zich het vak meer en meer eigen te maken. Hoe groter de vakkennis van een onderwijzer(es), hoe effectiever het leerproces van de leerling.

5. De onderwijzer geeft onderwijs vanuit levenswijsheid en ervaring.
Een kenmerk van een onderwijzer(es) is niet alleen dat hij/zij meer kennis heeft dan de leerling, maar ook in vergelijking met de leerling meer levenswijsheid bezit en meer levenservaring heeft opgedaan. Dit dient benut te om het onderwijs te versterken.

Leerling
1. De leerling is uniek geschapen en benut zijn of haar persoonlijke, van God ontvangen gaven.
Alle leerlingen zijn verschillend. Hun uiterlijk is verschillend, maar ook hun persoonlijkheid en hun gaven. Leerlingen hebben de plicht en de verantwoordelijkheid hun gaven te gebruiken en goed hun best te doen. De uniciteit van iedere leerling vraagt ook van een onderwijzer(es) verschillend omgegaan wordt met de verschillende leerlingen.

2. De leerling laat zich in het vormings- en leerproces leiden door de onderwijzer.
Kenmerkend aan een onderwijzer(es) is dat een onderwijzer(es) over de basiskennis en -vaardigheden beschikt om een leerling onderwijs te geven. Kenmerkend aan een leerling daarentegen is dat een leerling onderwijs nodig heeft om geleerd en gevormd te worden. Daarom is het even nodig als logisch dat een leerling zich in zijn vormings- en leerproces primair laat leiden door de onderwijzer. De organisatie van het onderwijs zodanig te zijn dat de onderwijzer(es) ten allen tijde de ontwikkeling kan sturen en leiden en de mogelijkheid heeft de lesstof te selecteren en aan te reiken.
We staan afwijzend ten opzichte van vormen van gepersonaliseerd leren waarbij de leerling centraal staat in het onderwijs en zijn eigen leerroute vaststelt. Het gaat hier om leerlinggestuurd onderwijs. Leerlingen dragen in dit concept een grotere verantwoordelijkheid voor het eigen leren. De taak van de leraar verschuift van het leiden naar het begeleiden van de zelfstandig lerende leerling. Onderwijzen wordt vervangen door leren. De leerlingen worden vooral aangesproken op hun verschillen en minder op wat ze gemeenschappelijk hebben. Vanuit onze identiteit hechten wij aan klassikaal georganiseerd onderwijs. De onderwijzer(es) heeft dan binnen de groep een centrale en leidinggevende rol. Het gepersonaliseerde leren verdraagt zich niet met dit schoolse leren, dat tijd- en plaatsafhankelijk is. Het is daarom ook niet in te passen in ons klassikaal georganiseerd onderwijs. Deze organisatievorm zorgt er tevens voor dat leerlingen vertrouwd raakten met verschijnselen als gezag, hiërarchie, respect en orde. Het gepersonaliseerd leren daarentegen brengt de leerling de seculiere kenwaarden autonomie, vrijheid en individualisme bij.

3. De leerling gehoorzaamt de onderwijzer, zoals de Bijbel van hem of haar vraagt.
Het is Gods wil om mensen te laten regeren door gezagsdragers. Voor de leerling is dat de onderwijzer(es) aan wie de ouders de leerling toevertrouwen. Daarnaast veronderstelt deze plicht de betrokkenheid van een onderwijzer die zijn verantwoordelijkheid als gezagsdrager op een Bijbelse manier neemt. Hij verwekt de leerling niet tot toorn, maar voedt hen op ‘in de lering en vermaning des Heeren’.

4. De leerling leert steeds meer verantwoordelijkheid te nemen voor de eigen ontwikkeling.
Hoewel de grootste verantwoordelijkheid in het leerproces van de leerling ligt bij de onderwijzer(es) en de leerling de plicht heeft om zich te laten leiden door de onderwijzer(es), is het tegelijkertijd van belang dat de leerling in toenemende mate komt tot zelfstandigheid en het nemen van eigen verantwoordelijkheid. Gezien onze mensvisie en de functie die de onderwijzer(es) in ons onderwijs heeft, zal die verantwoordelijkheid altijd een gedeelde verantwoordelijkheid zijn, waarbij bij het ouder worden van de leerling een verschuiving plaats vindt van afhankelijkheid naar zelfstandigheid.

Lesstof
1. De lesstof spreekt eerbiedig en met verwondering over God, de Bijbel en de schepping.

2. De lesstof leert de leerling Bijbelse kennis aan.
Leerlingen worden on¬derwezen in Gods Woord en de grondwaarheden van de zuivere leer, opdat

on¬dermeer een hecht gods¬dienstig en moreel fundament gelegd wordt voor het toekomstig functi¬oneren in kerk en maatschappij.

3. De lesstof bestaat uit verschillende vakken, die een samenhangend geheel vormen.
Binnen ons onderwijs willen we de leerlingen meegeven dat de werkelijkheid niet bestaat uit allerlei losse elementen, maar uit delen die in verbinding met elkaar een geheel vormen. We vinden het dan ook van belang de leerlingen te laten zien dat de lesstof niet slechts uit aparte vakken bestaat, maar dat die met elkaar ook een samenhang vormen.

4. De lesstof brengt de leerling kennis bij, waarbij er aandacht is voor het uit het hoofd leren van kennis.
Bij het verwerven van kennis vinden we het van belang dat de leerling parate kennis opdoet, door uit het hoofd te leren. Dit is nuttig voor (de ontwikkeling van) het geheugen van de leerling.

5. De lesstof leert de leerling om opgedane kennis toe te passen.
Veel kennis krijgt relevantie zodra deze toegepast moet worden. We vinden het dan ook van belang dat er in de lesstof niet alleen aandacht is voor memoriseren, maar ook voor het toepassen van kennis.

6. De lesstof stimuleert de creativiteit en expressie van de leerling.
We vinden het van belang dat binnen de lesstof de creativiteit en expressie van leerlingen voldoende gestimuleerd worden. Iedere leerling is uitgerust met emoties en unieke eigenschappen. De lesstof moet ook voldoende ruimte bieden voor de expressie van deze veelzijdigheid.

7. De lesstof sluit aan op de ontwikkeling(sfase) van de leerling.
Bij alle vakken geldt dat de lesstof aan moet sluiten op de ontwikkeling (denkniveau en vaardigheden) van de leerling, zodanig dat het de leerling ook verder brengt in zijn of haar ontwikkeling.

2.6 Opvoeden - Onderwijzen

Verantwoordelijkheid
De eerste en uiteindelijke verantwoordelijkheid voor de opvoeding berust bij de ouders. Hoewel opvoeding en onderwijs een geheel vormen en optimaal op elkaar afgestemd dienen te zijn, is de opvoeding met name een zaak van de ouders, terwijl de school in de eerste plaats onderwijsinstituut is. Omdat onderwijs en opvoeding een geheel vormen, gaat evenwel ook van het onderwijs een opvoedende en vormende werking uit.

Opvoeden
1. Het opvoeden heeft als doel dat de leerling God en de naaste liefheeft en dient.
Opvoeding is (c.q. moet zijn) een opvoeding uit het geloof, naar Gods Woord, tot Gods eer, tot heil van Christus' gemeente en tot welzijn van de naaste.

2. Het opvoeden is gebaseerd op het Bijbelse gezag van de onderwijzer en de gehoorzaamheid van de leerling.
De opvoeder -en dus ook de onderwijzer(es)- is door God met gezag bekleed. De verhouding opvoeder opvoedeling wordt genormeerd door het vijfde gebod. Opvoeden kan alleen plaatsvinden als er sprake is van een gezagsverhouding tussen de opvoeder en de leerling.

3. Het opvoeden gebeurt vanuit liefde tussen onderwijzer en leerling.
Opvoeding moet gestalte krijgen vanuit gebed en liefde, zich openbarend in verantwoordelijkheidsgevoel en gezag, waardoor opvoedingsmiddelen als het woord, het voorbeeld en de tucht waarde krijgen. Door de leerling van harte, onvoorwaardelijk lief te hebben, versterkt de onderwijzer zijn rol als gezagsdrager en opvoeder

4. Het opvoeden is gericht op de gewetens- en karaktervorming van de leerling.
Het opvoeden is een doelbewust, genormeerd, opzettelijk en verantwoordelijk leiding geven en hulp verlenen aan een onvolwassene, totdat deze zijn verantwoordelijkheid ten opzichte van de levenstaken

zelfstandig kan en mag dragen.
Ons onderwijs is gericht op de opvoeding en vorming van het kind tot een God naar Zijn Woord dienende persoonlijkheid. Er is dus meer dan alleen onderwijsbehoeften. Het gaat om de totale persoonlijkheid van het kind, ook de vorming van het geweten en het handelen overeenkomstig Gods geboden.

5. Het opvoeden gebeurt aan de hand van duidelijke regels en routines.
Regels en routines zijn de basis voor de klassieke drie r's: rust, reinheid en regelmaat. Allereerst zijn regels en routines nodig omdat een mens geneigd is om zijn eigen zondige wil te volgen. Zo ook het kind, het wil doen wat het zelf wil. De opvoeder heeft daarom de taak om ervoor te zorgen dat de leerling leeft naar Gods wil. Verder zijn regels nodig om orde aan te brengen: 'Regels brengen orde aan in de chaos van ruimte, tijd en gedrag. Pedagogisch gezien behoren ze het kind een beetje bekwamer te maken, zodat het zijn gang kan gaan, onafhankelijk van de directe aanwezigheid van de opvoeders. Goede regels vergroten de vrijheid en de verantwoordelijkheid'. Regels zijn er dus niet tégen, maar vóór de leerling, omwille van zijn geestelijke en sociale ontwikkeling.

6. Bij het opvoeden wordt er afgestemd op de behoefte van iedere leerling.
Wij belijden de uniciteit van elk kind als schepsel Gods. Dat verplicht de onderwijzer tot een individuele pedagogische benadering. Het is dus van belang dat de onderwijzer zijn leerlingen kent.

7. Bij het opvoeden is er aandacht voor waardering, straffen en vergeving, gericht op het vormen van de leerling.
Opvoeding moet gestalte krijgen vanuit gebed en liefde, zich openbarend in verantwoordelijkheidsgevoel en gezag, waardoor opvoedingsmiddelen als het woord, het voorbeeld en de tucht waarde krijgen. De visie op pedagogisch klimaat kan niet los gezien worden van de visie op het kind. Een theologisch negatief mensbeeld maakt het toch mogelijk om, ook wat gedrag betreft, positieve verwachtingen van leerlingen te hebben. Dit komt tot uitdrukking in het omgaan met belonen en straffen. Belonen wordt opgevat in de zin van bemoedigen; straffen wordt gezien als een middel om het geweten te vormen en is altijd ingebed in een sfeer van liefde. Het straffen mag niet plaatsvinden vanuit drift, maar alleen vanuit liefde voor de leerling en toorn om de overtreding, met het oog op het welzijn van het kind. Na straf is het van belang dat het begaan van de overtreding vergeven wordt.

Onderwijzen
1. Het onderwijzen heeft als doel de leerling stapsgewijs voor te bereiden op zijn of haar verantwoordelijkheid als christen in een seculiere maatschappij.
We bieden een aanbod gericht op verantwoord burgerschap en integratie waarbij de grondslag van ons onderwijs en de daaruit voortvloeiende doelstelling voor opvoeding en onderwijs richtinggevend zijn. Burgerschap heeft voor ons twee dimensies: een verticale en een horizontale, waarbij dient opgemerkt te worden dat deze wel te onderscheiden, maar niet te scheiden zijn. De verticale of boventijdelijke dimensie wordt verwoord door de Bijbel in Efeze 2:12 (Dat gij in dien tijd waart zonder Christus, vervreemd van het burgerschap Israëls en vreemdelingen van de verbonden der belofte, geen hoop hebbende en zonder God in de wereld), waar sprake is van een hemels burgerschap. Het horizontale aspect wordt verwoord in 1 Timotheüs 2 : 1 en 2 (Ik vermaan dan voor alle dingen, dat gedaan worden smekingen, gebeden, voorbiddingen, dankzeggingen voor alle mensen. Voor koningen en allen die in hoogheid zijn, opdat wij een gerust en stil leven leiden mogen in alle godzaligheid en eerbaarheid), waar de kern van burgerschap wordt samengevat als zijnde een gerust en stil leven in alle godzaligheid en eerbaarheid. Het tegenwoordige leven is voorbereidingstijd voor de toekomende eeuwigheid.
Gelet op onze schoolidentiteit kiezen wij voor burgerschap waarbij we dienstbaar zijn aan de gemeenschap waartoe we behoren, zonder in strijd te komen met Gods Woord. We hechten aan het bewaken en doorgeven van tradities en gebruiken en we vinden het hanteren van gedeelde waarden en het vervullen van plichten jegens de gemeenschap in een participatiesamenleving van groot belang.
In het kader van de vorming tot goed burgerschap schenken we allereerst aandacht aan de vorming van het geweten. Belangrijke elementen daaruit zijn het gebed, de oprechtheid van de opvoeder, alsmede het bijbrengen van het verantwoordelijkheidsbesef van de opvoedeling en de moed om de

stem van het geweten te volgen. Uitgangspunt is; we zijn geschapen door God om voor Hem te leven en volmaakt gelukkig te zijn. Door onze zonde is dat onmogelijk. Maar door Gods genade in Christus kan dat toch hersteld worden; in deze tijd voor een deel, en na dit leven volkomen. Zo'n leven in vertrouwen op God en leven voor Hem en de naaste is het levensdoel.
Daarnaast schenken we aandacht aan het leren van een aantal relevante sociale vaardigheden en kernwaarden. Met betrekking tot de sociale kernwaarden gaat het om waarden die ontleend zijn aan Gods Woord en door dat Woord genormeerd worden. Ze zijn vervat in de tweede tafel van de wet en nader uitgewerkt in de Heidelbergse Catechismus.
Het vormingsaspect beperkt zich niet tot een bepaald aandachtsgebied of vak, maar kan op elke moment van de schooldag aan de orde komen, omdat er opvoedkundig gezien op school zowel sprake is van een pedagogisch gepreformeerd veld als van een oefenplaats. Daarin is de rol van de onderwijzer(es) als voorbeeldfiguur van eminent belang.
Kinderen leren (afhankelijk van hun leeftijd) toegroeien naar uiteindelijke eigen persoonlijke overtuigingen en keuzes (autonomie), daarom is er in de les openheid voor alle vragen die kinderen kunnen hebben; het is mede de taak van de school om duidelijk te maken wat het inhoudt om volgens Gods Woord te willen leven en waarom dat volgens school en ouders zo goed en belangrijk is
De vorming van waarden bij onze leerlingen proberen we te bereiken via overdracht, waarbij de Bijbel normerend is. Voor kritische reflectie en zelfstandige oordeelvorming vinden we de leerlingen in het basisonderwijs (met name in de onderbouw) nog te jong.
In de hogere groepen wordt een eerste begin gemaakt met het kennismaken met andere godsdiensten en culturen. In het kader van het hierboven geschetste onderwijs richten we ons op de aspecten kennis, vaardigheden en attitudes.
We zijn van mening dat deze op Gods Woord geënte vorming tot burgerschap onder de zegen van de Heere de meest juiste voorbereiding is om als burger betrokken en samenbindend in onze multiculturele samenleving te kunnen fungeren.

2. Het onderwijzen gebeurt vooral in de persoonlijke interactie tussen onderwijzer en leerling.
De persoonlijke interactie tussen onderwijzer en leerling maakt het onderwijs. Het is en blijft een zaak van concrete ontmoeting en heldere instructie, van het onderwijzen dat echt het verschil maakt. De persoonlijke interactie is ook 'onmisbaar' is voor de overdracht van Bijbelse normen en waarden en het functioneren van de onderwijzer als Bijbelgetrouw identificatiefiguur.
Het is van belang dat er binnen het onderwijsleerproces ook sprake is van interactieve momenten. Een voor ons onderwijs belangrijk aspect van het activerend leren en de activerende werkvormen is het met elkaar samenwerken. Het kan onder goede begeleiding van de onderwijzer(es) een basis leggen voor een houding van dienstbaarheid aan de naaste. We passen in ons onderwijs alleen activerende werkvormen toe als de leerlingen de daarvoor noodzakelijke basisvaardigheden beheersen.
Onze levensbeschouwelijke uitgangspunten nopen tot een doordacht gebruik van de computer als onderwijsleermiddel in ons onderwijs. Onderwijskundig gezien heeft kennisoverdracht of het oefenen van vaardigheden via de computer een aantal voordelen. Zo kan de computer motiverend werken en kan elke leerling op zijn eigen niveau benaderd worden. Bij het proces van lesstofoverdracht en oefening kan de computer dan ook een ondersteunende en aanvullend rol vervullen. Wanneer het echter overdracht van lesstof betreft, waarbij normen en waarden een expliciete inhoudelijke rol spelen, dan mag in onze zienswijze de computer de onderwijzer(es) nooit vervangen. Het gebruik van ICT zal er in ons basisonderwijs dan ook nimmer toe mogen leiden dat de onderwijzer(es) de centrale positie in het proces van kennis- en normen en waardenoverdracht verliest.
We zijn van mening dat de computer met behoud van dit uitgangspunt in ons onderwijs effectief gebruikt kan worden. Daarnaast besteden we aandacht aan mediaopvoeding, waarbij geprobeerd wordt de leerlingen een houding van distantie bij te brengen ten aanzien van de moderne media als internet en sociale media.

3. Het onderwijzen vindt plaats door lesstof betekenisvol te maken voor de leerling.
Onderwijzen betekent dat de onderwijzer afdaalt naar het voorstellingsvermogen van de leerling. Op die manier zorgt hij ervoor dat de lesstof betekenis krijgt voor de leerling. Hij zorgt dat hij bekend is met de belevingswereld van de kinderen en sluit daar zoveel mogelijk op aan binnen de lessen.

4. Het onderwijzen vindt plaats door instructie, verhalen, vragen, gesprekken en spel.

We gaan er vanuit dat leren zowel plaats kan vinden door kennisoverdracht (overdrachtsmodel) als door de eigen actie van de leerling (activerend leren). Welke onderwijsvorm gebruikt wordt, is afhankelijk van de aard en de inhoud van de lesstof.
De onderwijzer(es) zet hiervoor gericht meerdere technieken in (instructie, verhalen, gesprekken, vragen stellen en spel). De constructivistische visie op leren als zou kennis een constructie zijn, vinden we te beperkt. Kennis kan ook geschonken worden door middel van openbaring. De consequentie van de constructivistische visie als zou de leerling de regisseur zijn van zijn eigen leerproces wijzen we af.
We maken gebruik van het overdrachtsmodel als de inhoud van de lesstof het karakter van door God in Zijn Woord geopenbaarde Waarheid draagt, dan wel samenhangt met een zienswijze die wortelt in de op Gods Woord stoelende identiteit van de school, zoals bij de overdracht van waarden en normen. Dat kan bij alle vakken het geval zijn, maar het gebruik van het overdrachtsmodel zal, gezien de aard en inhoud van het vak, frequenter plaatsvinden tijdens het godsdienstonderwijs of vaderlandse geschiedenis dan bij rekenen.
Daarnaast vinden we het overdrachtsmodel van belang, omdat het de mogelijkheid biedt het kind een luisterhouding aan te leren. We constateren dat kinderen door allerlei maatschappelijke ontwikkelingen steeds meer moeite hebben over een langere tijdsspanne een receptieve houding aan te nemen. Vanuit godsdienstig en sociaal oogpunt hechten we veel waarde aan een goede luisterhouding.
In het overdrachtsmodel vindt overdracht van kennis plaats en ligt het accent meer op het product dan op het proces. Bij de kennisoverdracht wordt ernaar gestreefd dat, waar dit kan, de kennis voor het kind inzichtelijk is.

5. Het onderwijzen biedt ruimte voor ontdekken via de verschillende zintuigen.
De onderwijzer kan bij kennisoverdracht (mede afhankelijk van het vak- of leergebied) gebruikmaken van de middelen die God de leerling gegeven heeft tot waarneming. In het benutten van de verschillende zintuigen van de leerling, mag het belang van het oor en luisteren niet onderschat worden

6. Het onderwijzen van nieuwe lesstof gaat stap voor stap en gedifferentieerd.
We streven er naar het aanbod zo goed mogelijk aan te laten sluiten op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school, het aanbod tijdens de schoolloopbaan af te stemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie en de leerlingen door dat gedifferentieerde aanbod voor te bereiden op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. De mate en snelheid waarin dat proces zich voltrekt wordt bepaald door de uniciteit van elk kind, maar is in elk geval aan het eind van het basisonderwijs nog lang niet voltooid.
Rekening houdend met de individuele verschillen tussen leerlingen en strevend naar een zo effectief mogelijke instructie gebruiken we bij het onderwijs in de basisvakken -en waar dat kan bij de overige vakken- het directe instructiemodel, waarbij we uitgaan van convergente differentiatie.
Differentiatie moet er echter niet toe leiden dat iedere leerling als individu centraal komt te staan, doordat elk van hen volledig zijn eigen leerweg volgt. Het doel van leren is ook dat de leerling leert iets voor een ander te betekenen. In het bieden van ondersteuning aan de zwakke leerling kan de sterkere leerling uitgedaagd worden door de zwakkere leerling te helpen. De onderwijzer speelt dus enerzijds in op de behoeftes van verschillende leerlingen, maar zorgt er anderzijds voor dat de leerlingen met elkaar een gemeenschap vormen.

2.7 Onderwijsomgeving

Onderwijsomgeving

1. Het schoolklimaat is veilig voor iedere leerling.
Alle personeelsleden en kinderen moeten zich psychisch, sociaal en fysiek veilig voelen op school. Het is immers de opdracht van de christelijke school om ook als gemeenschap gestalte te geven aan de Bijbelse opdracht God lief te hebben boven alles en de naaste als zichzelf. We streven dan ook een klimaat na, waarin harmonie en respect centraal staan en discriminatie of pesten van leerlingen of personeelsleden niet voorkomt. Dit geldt ongeacht sociale afkomst, ras geslacht of geaardheid. We verwachten dat ouders, personeel en leerlingen de Bijbelse kernwaarden en de daarvan afgeleide normen en regels die in de school gelden naleven. Zij weten dat er sancties volgen als zij dat niet doen. Pesten wordt dan ook niet getolereerd. Een open en ondersteunende cultuur, waarin personeelsleden en leerlingen hun eigen verantwoordelijkheid hebben, bevordert hun welbevinden en

vermindert problematisch gedrag. Door het vormgeven van het pedagogisch klimaat door middel van het proactief anticiperen op het groepsproces, kan bovendien veel leed worden voorkomen. Wanneer pesten zich toch voordoet, wordt dit opgevat als een probleem dat zich in de groep voordoet en dus om een groepsaanpak vraagt. Elk lid van de groep heeft bij het pesten een bepaalde rol, zelfs als toeschouwer, en dient vanuit die rol aangesproken te worden op zijn/haar verantwoordelijkheid. Het is onze overtuiging dat pesten alleen gestopt kan worden in een groepsgerichte aanpak. Uiteraard wordt het slachtoffer volledig in bescherming genomen. In het veiligheidsplan wordt het beleid met betrekking tot sociale veiligheid verder uitgewerkt.

2. De school vormt een gemeenschap die gericht is op de ander en het collectief.
Gods Woord leert ons dat de mens er niet is om en voor zichzelf, maar dat hij geschapen is tot eer van zijn Schepper en tot heil van zijn naaste. Met betrekking tot het laatste is het dan ook van belang dat de leerling leert dat hij deel uit maakt van en dienstbaar dient te zijn aan een gemeenschap. Bij de groepering van leerlingen dient met dit aspect van dienstbaarheid rekening te worden gehouden. Op grond van bovenstaande overwegingen kiezen we qua organisatievorm voor het neo-klassikale stelsel. De doop verplicht ouders en in het verlengde daarvan ons als school ertoe zoveel als in ons vermogen ligt onderwijs te bieden aan alle kinderen van de gemeenschap waarvoor de school functioneert. Ons zorgbeleid is er dan ook op gericht dat we verwijzing naar het gespecialiseerd onderwijs of naar een educatief centrum zo veel als mogelijk willen voorkomen en dat de faciliteiten die daartoe kunnen bijdragen optimaal worden benut. Dit streven naar inclusief onderwijs kent echter haar grenzen. Indicatief daarvoor zijn het welbevinden van het kind, de opvangcapaciteit van de school en de wens van de ouders.
We werken met een didactisch model waarin alle leerlingen zijn opgenomen in een groepsgerichte werkwijze. Het werken met het daaraan gekoppelde groepshandelingsplan is gericht op basisvaardigheden en onderwijsinhoud en is proactief van aard. Door het gebruik van dit didactisch model voorkomen we veel individuele handelingsplannen. Wel is de groepsaanpak zodanig dat de individuele ontwikkeling van de leerling zichtbaar blijft.
Bij deze groepsgerichte benadering passen we de handelingsgerichte werkwijze toe. Met deze werkwijze proberen we op een doelgerichte interactionele manier proactief te anticiperen op de onderwijsbehoefte van de leerling. We verstaan daaronder datgene wat goed is voor de ontwikkeling van het kind. Het behoort tot de verantwoordelijkheid van de onderwijzer(es) om deze onderwijsbehoefte zo goed mogelijk te bepalen. Om te bepalen of een leerling specifieke onderwijsbehoeften heeft, kan een deskundige ingeschakeld worden, die een uitspraak doet over kind én context.

3. De onderwijsvoorzieningen ondersteunen het opvoeden en onderwijzen.
De onderwijsleermiddelen die ingezet worden, dienen dienstbaar te zijn aan ons opvoedings- en onderwijsdoel en in overeenstemming te zijn met de grondslag van onze school, zodat geen informatie wordt verstrekt of een levensstijl wordt gelegitimeerd die daarmee in strijd is.

3 Schoolbeschrijving

3.1 Zakelijke gegevens

Gegevens van de stichting	
Naam vereniging:	Vereniging tot het verstrekken van christelijk basisonderwijs op gereformeerde grondslag (VCOG)
Directeur-bestuurder:	J.A. Zwerus
Adres + nr.:	Lindelaan 15
Postcode + plaats:	4043 MA Opheusden
Telefoonnummer:	0488-441457
E-mail adres:	jazwerus@vcog-nederbetuwe.nl
Website adres:	

Gegevens van de school	
Naam school:	Eben-Haëzerschool
Directeur:	H.G. van den Hardenberg
Adres + nr.:	Lindelaan 15
Postcode + plaats:	4043 MA Opheusden
Telefoonnummer:	0488-441457
E-mail adres:	hgvdhardenberg@eh-opheusden.nl
Website adres:	www.eh-opheusden.nl

3.2 Historie, organisatie en huisvesting

Historie
De Eben-Haëzerschool is de oudste van de drie scholen van de VCOG. De school bestaat ruim 110 jaar. In oktober 2022 waren er 457 leerlingen ingeschreven. De Eben-Haëzerschool gaat uit van de Vereniging tot het verstrekken van christelijk basisonderwijs op gereformeerde grondslag in de gemeente Neder-Betuwe (VCOG). Deze vereniging werd opgericht in 1910 en heeft drie basisscholen: de Eben-Haëzerschool en de Rehobothschool, beide te Opheusden, en de Sébaschool te Ochten en te Kesteren. Door een geografische regioverdeling zijn de kinderen verdeeld over de drie scholen. De Eben-Haëzerschool wordt bezocht door kinderen die wat Opheusden betreft ten Oosten van Noord-Zuidlijn Dorpsstraat / Eikenlaan / Vuurdoornstraat en het gebied tussen de Tielsestraat/Spoorstraat en de Rijnbandijk. De kinderen uit Kesteren die momenteel de school bezoeken, zullen in de nabije toekomst naar de nieuwe school in Kesteren gaan in het kader van ‘thuisnabij onderwijs’

Bevoegd gezag en bestuursmodel
De schoolorganisatie wordt geleid door het dagelijks bestuur van de school, w.o. de directeur-bestuurder. De directeur-bestuurder geeft leiding aan de totale organisatie. De Wet Goed Onderwijsbestuur schrijft voor dat het bestuur van de scholen en het toezicht op de scholen gescheiden taken zijn. De achtergrond hiervan is de visie dat voorkomen moet worden dat een bestuur toezicht houdt op zichzelf. Het bestuur heeft gekozen voor het one-tiermodel. In dit model heeft het algemeen bestuur een toezichthoudende taak en heeft het dagelijks bestuur een uitvoerende taak. In dit model is de algemeen directeur lid van het dagelijks bestuur. De school kent een bovenschools management. Dit houdt in dat de drie onder het schoolbestuur ressorterende scholen (Eben-Haëzer, Rehoboth en Séba) dezelfde directeur-bestuurder hebben. Zijn takenpakket is verwoord in het managementstatuut. Behalve de directeur-bestuurder heeft elke school een schoolmanagementteam, dat belast is met de dagelijkse leiding van de school. Dat richt zich met name op het onderwijskundig proces, het (bege)leiden en ondersteunen van het personeel en is tevens het aanspreekpunt voor de ouders.

Relatie met bovenschoolse organisatie
De Eben-Haëzerschool te Opheusden ressorteert samen met de Rehobothschool te Opheusden en de Sébaschool te Ochten en Kesteren onder de VCOG. De scholen werken samen in het landelijk samenwerkingsverband Berséba. De scholen van de VCOG zijn bestuurlijk aangesloten bij de VBSO en de VGS en maken gebruik van de diensten van het KOC te Veenendaal en DE te Gouda.

Medezeggenschap
Het bestuur van de VCOG staat open voor overleg met personeel en ouders. De grondslag van de school verplicht onder andere juist tot een zo goed mogelijk overleg met de ouders, want zij hebben het onderwijs van hun kinderen aan de school toevertrouwd. Het bestuur is van mening dat een medezeggenschapsraad met instemmingsbevoegdheid in strijd is met onze belijdenis. De wet geeft echter geen ruimte tot het aanvragen van volledige ontheffing. Wel kunnen, als een tweederde meerderheid van ouders en personeelsleden dit besluit ondersteunt, de instemmingsrechten omgezet worden naar adviesrechten. Op grond van de principiële noties hebben personeel en ouders gekozen voor een medezeggenschapsraad met alleen adviesbevoegdheden. In de adviesraad van onze school hebben twee ouders en twee personeelsleden zitting. De adviesraad adviseert het bestuur betreffende het onderwijskundig jaarverslag, de jaarrekening, het bestuursverslag etc. Eén ouder en één personeelslid van de adviesraad zijn afgevaardigd in de gemeenschappelijke adviesraad waarin ook leden van de andere scholen van de VCOG zitting hebben.

Huisvesting
De Eben-Haëzerschool is gehuisvest in een oud schoolgebouw. Op dit moment wordt m.b.t. het IHP van de gemeente nagedacht over de toekomst van het gebouw. De realisatie van de plannen m.b.t. een onderwijsvoorziening in Dodewaard zijn mede bepalend voor de gemeentelijke visie op de onderwijsvoorziening van de Eben-Haëzerschool in Opheusden.

3.3 Leerlingpopulatie

Leerlingaantal
Per 1 oktober 2022 was het leerlingenaantal 458. Per 1 februari 2023 betrof dit 471. De prognose laat een stabiel beeld zien m.b.t. de aantallen.

Voedingsgbied
Onze school wordt bezocht door leerlingen uit Opheusden, Kesteren, Dodewaard en de gemeente Overbetuwe.

Schoolweging en spreiding
De school heeft een schoolweging van 32,6 (op 7 juni 2023). Het spreidingsgetal is 4,4 (op 7 juni 2023).
Naar aanleiding van deze twee gegevens concluderen we dat de leerlingen vooral baat hebben bij leerkrachten die tijdens de instructie in staat zijn te differentiëren. Daarnaast is het aanvullend van belang de ondersteuning zoveel mogelijk binnen de groep te organiseren.

Kenmerken en onderwijsbehoeften
Onze school is een plattelandsschool. Een groot deel van de leerlingen is afkomstig uit de autochtone plaatselijke bevolking. Het voedingsgebied kenmerkt zich door taalachterstand bij de leerlingen.
Op basis van de kenmerken van onze leerling-populatie hebben we de volgende aandachtspunten in ons beleid:
- het onderwijsaanbod op onze school is gedifferentieerd en daardoor afgestemd op minder en meer/hoger begaafde leerlingen.
- er is op onze school aandacht voor het pedagogisch klimaat en de sociale kwaliteiten van leerlingen.
- op onze school is aandacht voor de eigen verantwoordelijkheid (eigenaarschap) van leerlingen m.b.t. hun sociale competenties en hun taakaanpak.
- er wordt veel aandacht besteedt aan de taalontwikkeling tijdens de voor- en vroegschoolse periode.

3.4 Schoolkeuze

Bewuste keuze
De in dit schoolplan beschreven identiteit en bijbehorende leefwijze zijn enerzijds de redenen waarom veel ouders uit de reformatorische bevolkingsgroep heel bewust juist voor onze school kiezen en waarom wij (vanuit de wijde omgeving) de kinderen aangemeld krijgen. Deze ouders zien dat de grondslag van de school en de uitwerking daarvan in de praktijk overeenkomen met datgene wat zijzelf voorstaan en wat in hun kerk voorgestaan wordt. Zij hechten voor hun jonge kinderen aan eenheid binnen kerk, gezin en school. Tevens zien de ouders dat de grondslag van onze school en de uitwerking ervan geheel in de lijn liggen van wat zij beloofd hebben, toen hun kind(eren) in de kerk gedoopt werd(en). Zij hebben beloofd hun kind(eren) in de zuivere leer, naar hun vermogen, te zullen onderwijzen, doen en helpen onderwijzen?’ De school betracht grote zorgvuldigheid bij de toelating van leerlingen en het benoemen van personeel.

Verantwoordelijkheid
Dit legt ook op het schoolbestuur een grote verantwoordelijkheid om juist deze identiteit te bewaken. Wanneer op dit punt concessies gedaan worden, zou het bestuur zich niet alleen schuldig voelen tegenover God, maar ook tegenover de ouders die bewust kiezen voor deze identiteit met bijbehorende uitwerking in de praktijk.

Aanmelden leerlingen
Voor alle leerlingen die tot onze school worden toegelaten, geldt dat hun ouders de grondslag van de school onderschrijven. Voorafgaand aan de toelating dienen de ouders een inschrijfformulier in te vullen, waarop ze een aantal zakelijke gegevens vermelden en tevens verklaren ze door ondertekening van de aanmeldingsformulieren dat ze instemmen met de grondslag van de school. Toelating tot onze school is pas mogelijk na ondertekening van deze formulieren door de ouders en zodra het betreffende kind de leeftijd van vier jaar heeft bereikt.

3.5 Personeel

Directie.
De directie van de school bestaat uit:
Dhr. O.J. Dekker, directeur

Managementteam
Het managementteam wordt gevormd door:
- Dhr. O.J. Dekker (directeur)
- Dhr. H.G. van den Hardenberg (Teamleider bovenbouw)
- Mevr. E. Vroegindeweij (teamleider onderbouw)
- Mevr. A.M. Bouman-Kok (IB bovenbouw)
- Mevr. J. de Leeuw-van Zessen (IB onderbouw)

Team
Het team bestaat op 1 augustus 2023 uit:
- 1 directeur
- 2 teamleiders
- 2 IB'ers
- 31 leerkrachten
- 1 vakleerkracht BO
- 4 leraarondersteuners
- 9 onderwijsassistenten
- 3 administratief medewerker
- 1 conciërge
- 3 interieurverzorgers

4 Strategisch beleid

4.1 Strategisch beleid

In het Strategisch Beleidsplan van het bestuur van de VCOG worden de strategische doelen en ambities van het bestuur genoemd.

De strategische doelen / ambities die gelden voor de school en waarvan we vinden dat die ontwikkeling behoeven, worden in onderstaand overzicht als actiepunten opgenomen.

Domein	Actiepunten beleidsplan 2022-2026
Domein 2.1 Onderwijs / Persoonsvorming	De professionele ontwikkeling van leerkrachten is gericht op vaardigheden die relevant zijn om persoonsvorming te stimuleren (bijvoorbeeld instructievaardigheden, communicatievaardigheden, samenwerkend leren).
Domein 2.1 Onderwijs / Persoonsvorming	Op elke school zijn er concrete voorbeelden van het werken aan de zelfstandigheid van leerlingen (bijvoorbeeld werken met dag- en weektaken, opdrachten waarvoor leerlingen zelfstandig onderzoek moeten doen).
Domein 2.2 Onderwijs / Christelijk burgerschap	Leerkrachten zijn toegerust om het burgerschapsonderwijs op een goede manier te geven.
Domein 2.2 Onderwijs / Christelijk burgerschap	De scholen organiseren activiteiten (ook buiten de lessen om) waarbij leerlingen in de praktijk hun burgerschapscompetenties kunnen oefenen.
Domein 2.3 Onderwijs / Onderwijs op maat	De professionele ontwikkeling van leerkrachten is gericht op het afstemmen op leerlingen en het omgaan met gedragsstoornissen, zoals adhd, autisme en hechtingsproblemen.
Domein 2.3 Onderwijs / Onderwijs op maat	We zien kinderen ook na plaatsing op het sbo als ónze leerlingen; we denken actief mee met het sbo en hanteren daarbij het terugplaatsingsbeleid.
Domein 2.4 Onderwijs / Sociale veiligheid	Op elke school brengen functionarissen met veiligheidstaken jaarlijks gezamenlijk verslag uit over hun werkzaamheden.
Domein 2.4 Onderwijs / Sociale veiligheid	Alle scholen bevragen jaarlijks de ouders over de sociale veiligheid op school en de samenwerking tussen school en ouders op het gebied van sociale veiligheid.
Domein 2.3 Onderwijs / Onderwijs op maat	We hebben onderzoek gedaan naar de wenselijkheid van een aanbod voor leerlingen die gebaat zijn bij meer praktisch leren, en bij positief besluit is dit aanbod ontwikkeld.
Domein 2.5 Onderwijs / ICT-gebruik	De scholen werken gericht aan ICT-vaardigheden en mediavorming.
Domein 2.6 Onderwijs / Samenwerking onderwijs en jeugdhulp	We hebben een sterk ondersteuningsteam, dat werkt vanuit de één gezin, één plan-gedachte en beschikkingsvrij kan indiceren en arrangeren.
Domein 2.6 Onderwijs / Samenwerking onderwijs en jeugdhulp	We hebben een aanbod van laagdrempelige en kortdurende arrangementen.
Domein 3.1 Cultuur / Professionele cultuur	Verantwoordelijkheden en bevoegdheden liggen laag in de organisatie.
Domein 3.1 Cultuur /	Medewerkers ervaren de vrijheid en openheid om professionele feedback te

Professionele cultuur	geven en te ontvangen.
Domein 4 Personeel	De vormgeving van de gesprekkencyclus is geoptimaliseerd.
Domein 4 Personeel	Scholings- en ontwikkelingsactiviteiten zijn in lijn met het strategisch beleid/schoolplan.
Domein 4 Personeel	De teams zijn blijvend in gesprek over de identiteit van hun onderwijs.
Domein 4 Personeel	'Samen opleiden' is een onderdeel van ons onderwijscurriculum.
Domein 3.2 Cultuur / Maatschappelijke verbinding	We hebben beleid ontwikkeld voor het realiseren van een sterkere ouderbetrokkenheid.
Domein 6.2 Huisvesting en beheer / ICT-beheer	Gegevensopslag en digitaal werken gebeurt zoveel mogelijk in en vanuit de cloud.
Domein 6.2 Huisvesting en beheer / ICT-beheer	We hebben een uniforme website voor de VCOG met eigen inkleuring per school.
Domein 1 Identiteit	Jaarlijks vindt afwisselend respectievelijk een verenigingsbrede identiteitsdag of een schooleigen identiteitsdag plaats

5 Sterkte-zwakteanalyse

5.1 Sterkte- en zwakteanalyse

Bij het opstellen van het schoolplan zijn de sterke kanten en zwakke kanten van de schoolorganisatie in kaart gebracht. Daarnaast zien we voor de komende vier jaren een aantal kansen (intern en extern) en bedreigingen (intern en extern) voor wat betreft de school, het personeel en de leerlingen. We willen daarmee nadrukkelijk rekening houden in ons beleid en onze beleidskeuzen. In onderstaande tabel benoemen we de sterke en zwakke kanten van de school en de kansen en bedreigingen.

STERKE KANTEN SCHOOL	ZWAKKE KANTEN SCHOOL
Positief pedagogisch klimaat Goed ontwikkelde zorgstructuur Goede relatie ouders Bereidheid team om te ontwikkelen	Analyse toetsresultaten omzetten in heldere duiding en gerichte acties Verantwoordelijkheid (eigenaarschap) bij leraren en leerlingen Vaardigheden die tegemoetkomen aan 'inclusiviteit'
KANSEN	**BEDREIGINGEN**
Optimalisering klassenmanagement Kennis, attitude en vaardigheden personeel (professionele cultuur) Vergroten ouderbetrokkenheid	Personeelskrapte Grote groepen

6 Onze parels

6.1 Onze parels

Op onze school streven we ernaar de basiskwaliteit te realiseren zoals die is beschreven in het waarderingskader 2021 dat de onderwijsinspectie hanteert. Naast het realiseren van de basiskwaliteit realiseren we op een aantal thema's ook extra kwaliteit. In deze paragraaf benoemen we die extra kwaliteit als parels. We geven deze in de hieronder staande tabel weer.

1. Op onze school hebben we een hulpklas

2. Op onze school is veel aandacht voor het omgaan met leerlingen met moeilijk verstaanbaar gedrag
3. Op onze school werken we goed samen met de ouders

7 Organisatiebeleid

7.1 De schoolleiding

Onze school is een van de 4 scholen van de VCOG. De directeur met het MT geven –onder eindverantwoordelijkheid van de directeur-bestuurder van de VCOG - leiding aan de school. De directeur is integraal verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken en het (uitvoeren van het) beleid. De directeur wordt bijgestaan door twee teamleiders en twee IB'ers. De school heeft de beschikking over een adviesraad.

7.2 Groeperingsvormen

De school gaat uit van een leerstofjaarklassensysteem. In alle gevallen is er sprake van parallelgroepen. De indeling van klassen vindt dan plaats op basis van leeftijd. De lessen worden in het algemeen in de groep aangeboden aan de leerlingen. Differentiatie vindt plaats binnen de groep.

7.3 Veiligheid

We streven een sociale, fysieke en psychisch veilige omgeving voor de leerlingen na. We hebben het veiligheidsbeleid beschreven dat bestaat uit een samenhangende set van maatregelen. Het beleid is gericht op het voorkomen, afhandelen, registreren en evalueren van incidenten. Dit beleid is beschreven in diverse documenten, zoals het document taakbeschrijvingen veiligheid, Anti-pestprotocol, Pestvragenlijst, sociaal veiligheidsplan, de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. De veiligheidsbeleving en het welbevinden van de leerlingen wordt 2x per jaar gemeten met een gestandaardiseerd instrument ZIEN!. Als de uitkomsten van de monitoring daartoe aanleiding geven, treft de school maatregelen om de situatie te verbeteren. De school streeft ernaar, zoveel als mogelijk, (digitaal)pesten, agressie en geweld in elke vorm te voorkomen en treedt zo nodig snel en adequaat op. Dat geldt ook bij uitingen die strijdig zijn met basiswaarden van de democratische rechtsstaat, zoals discriminatie en onverdraagzaamheid. De school heeft een persoon aangesteld
die voor ouders en leerlingen het aanspreekpunt is in geval van pesten en die het beleid tegen pesten coördineert. De school waarborgt de sociale, fysieke en psychische veiligheid van leerlingen en medewerkers.

De school beschikt over een registratiesysteem: de veiligheidscoördinator of leerkracht registreert ongevallen en incidenten (met behulp van een format). Een incident of een ongeval wordt geregistreerd wanneer ingeschat wordt dat het werkelijk een incident/ongeval is, of na een officiële klacht. De veiligheidscoördinator analyseert jaarlijks de gegevens die aangeleverd worden door de leraren en stelt, in overleg met de directie, op basis daarvan actiepunten vast. Deze worden vastgelegd in het veiligheidsverslag. De school beschikt over een klachtenregeling (zie schoolgids), een klachtencommissie en een (interne en externe) vertrouwenspersoon. In de schoolgids worden ouders uitgebreid geïnformeerd over aspecten van sociale veiligheid. Verschillende personeelsleden zijn opgeleid tot BHV’er

7.4 Registraties

De school beschikt over een registratiesysteem: de aandachtsfunctionaris registreert ongevallen en incidenten (met behulp van een format). Een incident of een ongeval wordt geregistreerd wanneer de aandachtsfunctionaris inschat dat het werkelijk een incident/ongeval is, of na een officiële klacht. De aandachtsfunctionaris analyseert jaarlijks de gegevens die aangeleverd worden door de leraren en stelt, in overleg met de directie, op basis daarvan actiepunten vast.

7.5 Preventie

De school probeert incidenten te voorkomen. Er zijn school- en klassenregels (w.o. pleinregels; de regels zijn m.n. gedragsregels: hoe ga je met elkaar om?). Deze regels worden ook daadwerkelijk

gehanteerd. De school beschikt daarnaast over een methode voor de sociaal-emotionele ontwikkeling. De lessen sociaal-emotionele ontwikkeling staan in het teken van de ontwikkeling van goed (passend) gedrag. In het leerlingvolgsysteem Zien houden we de resultaten bij.

7.6 Monitoring

De school bevraagt de leerlingen jaarlijks op de veiligheidsbeleving met behulp van een gestandaardiseerde vragenlijst die valide en betrouwbaar is. De gegevens worden aangeleverd bij de inspectie. Ouders en leraren worden één keer per twee jaar bevraagd op veiligheid. De uitkomsten worden geanalyseerd en voorzien van actiepunten.

7.7 Informatie veiligheid

De school beschikt over een klachtenregeling (zie schoolgids), een klachtencommissie en een (interne en externe) vertrouwenspersoon. In de schoolgids worden ouders geïnformeerd over aspecten van sociale veiligheid. De school beschikt over BHV’ers.

7.8 De vertrouwenspersoon

Onze school kent twee interne vertrouwenspersonen. Zij zijn bekend bij de leerlingen. Zij beschikken over een brievenbusje waarin leerlingen (anoniem) zaken kunnen aangeven. Daarnaast beschikt de school ook over een externe vertrouwenspersoon

7.9 Uitstroom naar VO

Op onze school hanteren wij een zorgvuldige adviesprocedure PO-VO den een procedure voor de heroverweging (zie bijlage). Deze procedure (die uitgaat van het principe ‘kansrijk adviseren’) is opgenomen in de schoolgids. We willen ervoor zorgen, dat onze leerlingen soepel instromen in het voortgezet onderwijs dat bij ze past. Voor ons betekent dit dat wij meer inzicht willen krijgen in waar onze leerlingen na groep 8 terechtkomen en wat zij (extra) nodig hebben om in het voortgezet onderwijs te slagen. Wij hechten daarom veel waarde aan een geregeld contact met de scholen waaraan we leerlingen leveren. Ieder jaar stellen we -met behulp van Scholen op de kaart en de NRO-rapportage- ons vervolgsucces vast (zijn onze adviezen uitgekomen gelet op de plaats in VO-3?) en bepalen we of er acties nodig zijn.

7.10 Voor- en naschoolse opvang

Onze school is een VVE-school (vroeg- en voorschoolse educatie). Dit betekent dat we nauw samenwerken met een peuterspeelzaal die nauw verbonden is met onze school. (De peuterspeelzaal is ondergebracht binnen een Stichting, die functioneert onder de Schoolverenging). De samenwerking bestaat uit een regelmatig overleg over het onderwijsaanbod (i.v.m. doorgaande lijnen), het educatief handelen en de zorg en begeleiding. We onderhouden dus een zeer goede relatie met de peuterspeelzaal er is in alle gevallen van plaatsing op de basisschool sprake van een warme overdracht.

7.11 Opvang op school

De school heeft de wettelijke verplichting leerlingen van ’s morgens 7.30 uur tot ’s avonds 18.30 uur op te vangen, zodat beide ouders kunnen werken. Het bestuur heeft in het verleden aan haar wettelijke verplichting voldaan door een enquête te houden onder de ouders om de behoefte hieromtrent te peilen. Er waren geen ouders die een beroep deden op deze wet. Het bestuur weet zich daarmee in haar standpunt (dat de ouders verantwoordelijk zijn voor de buitenschoolse opvang) gesteund door de ouders. Wanneer een ouder desondanks een beroep wil doen op deze wet, kan men dat aangeven bij de directie. Het schoolbestuur zal dan contact opnemen en de ouder uitnodigen voor een overleg over de achtergronden van deze wens en het vormgeven van deze opvang.

7.12 Interne communicatie

Interne communicatie vraagt een inspanning van alle betrokkenen. Alle interne communicatie moet gezien worden in het belang van goed onderwijs voor de kinderen en een goede werksfeer voor schoolleiding en leraren. Een goede interne informatievoorziening draagt er aan bij dat teamleden tijdig, open en volledig geïnformeerd worden. We zijn gericht op het creëren van betrokkenheid van de

medewerkers op het werk en op de school om op die manier de kwaliteit van de school te optimaliseren. De schoolleiding voor een heldere vergaderstructuur en daarbij worden effectieve hulpmiddelen gebruikt.
Het volgende vinden we van belang:

1. Zaken worden op de juiste plaats besproken
2. Vergaderingen worden goed voorbereid
3. Op vergaderingen is sprake van actieve deelname
4. In beginsel spreekt iedereen namens zichzelf
5. We geven elkaar respectvolle feedback en accepteren ook feedback van anderen

7.13 Communicatie met ouders en ouderbetrokkenheid

Goede communicatie is essentieel, in het belang van de kinderen en in het belang van de onderlinge relatie. De informatievoorziening houden we rekening met verwachtingen van ouders en stellen we ouders in staat om te begrijpen, mee te leven en mee te denken.
Ouders zijn een belangrijke gesprekspartner voor de school. Dat gaat echter niet zover dat de school van de ouders is. Ouders zijn de eerstverantwoordelijke in de opvoeding voor de kinderen. Wanneer zij de taak van het onderwijs van hun kinderen in handen leggen van de school, heeft de school de ruimte om op eigen terrein onderwijskundig beleid te voeren. Uiteraard worden de ouders voortdurend betrokken bij het gesprek over de invulling van het onderwijs. School en ouders hebben ieder hun eigen verantwoordelijkheid met eerbiediging en inachtneming van de plichten en de daarop gebaseerde rechten van ouders.
De betrokkenheid van ouders bij het onderwijs is van belang voor het welbevinden van het kind, maar levert ook een positieve bijdrage aan de resultaten van het onderwijs. Ouderbetrokkenheid gaat feitelijk niet over eigenaarschap. Ouders dragen hun opvoedingstaak deels aan de school over; maar blijven zich wel verantwoordelijk voelen voor de opvoeding van hun kinderen. Dat kan alleen wanneer de school zich ook constructief opstelt en in gesprek blijft met ouders op basis van gelijkwaardigheid, waarbij ieder zijn eigen plaats weet. De school is als gezagdragend instituut van zekere waarde, maar dat zou onbedoeld afstand kunnen scheppen waardoor ouders belemmerd worden voor een open gesprek over wederzijdse verwachtingen. Dit ondervangen we door als school nadrukkelijk het initiatief te nemen in het betrekken van ouders bij het onderwijs, niet alleen door hulp van ouders te vragen (ondersteuning door middel van vrijwilligerswerk etc.), maar juist ook door met ouders in gesprek te gaan over onderwijsinhoudelijke zaken. Daarbij is het van belang dat zowel school als ouders elkaar versterken en voor hun eigen terrein verantwoordelijk blijven.

- Evaluatiebesprekingen vrijwilligerswerk
- Ouderpanelbesprekingen

7.14 Samenwerking met externen

De contacten met externen staat in dienst van het op school gegeven onderwijs en degenen die daarbij zijn betrokken. Een goede communicatie met externen is representatief voor de onderwijscultuur en onderwijsstructuur van de school. We streven naar een tijdige en transparante communicatie en goede samenwerking met externen.
In het kader van de zorg onderhouden wij contacten met:

1. De leerplichtambtenaar
2. De wijkagent
3. Centrum voor jeugd en gezin
4. Schoolmatschappelijk werk
5. Schoolarts

7.15 Huisvesting en inrichting

De mensen die hun werk in en om de school doen, de kinderen die de school bezoeken en ook overige bezoekers in de school, moeten gebruik kunnen maken van adequate voorzieningen (werkruimtes, ict-voorzieningen enz.). Een goede inzet van middelen, adequate voorzieningen en een prettig leef- en werkklimaat draagt er aan bij dat het personeel zich betrokken voelt bij het werk en bij de school.

8 Personeelsbeleid

8.1 Integraal personeelsbeleid

Het integraal personeelsbeleid van onze school richt zich op de ontwikkeling van de medewerkers. Dit beleid is gekoppeld aan de missie en de visie(s) van de school, en aan de vastgestelde competenties.

We gaan uit van de volgende competenties:
1. Gebruik Leertijd
2. Pedagogisch handelen
3. Didactisch handelen
4. Instructie geven
5. Differentiëren
6. Klassenmanagement
7. Zelfstandig werken
8. Opbrengstgericht werken
9. Beroepshouding
10. Vormgeven aan de identiteit van de school

De vastgestelde criteria bij de tien competenties zijn opgenomen in de kijkwijzer. De inhoud van het observatie-instrument staat niet alleen centraal bij de diverse groepsbezoeken, maar bij alle instrumenten voor personeelsbeleid en met name bij de functionerings- en beoordelingsgesprekken. We zoeken binnen de gestelde kaders naar mogelijkheden om de leerkrachten meer intrinsiek te motiveren voor zijn of haar beroep; meer het eigenaarschap bij de leerkracht te leggen; te zoeken naar een verdergaande professionele cultuur.
Dit alles om:
- binnen een professionele leergemeenschap meer recht te doen aan de kwaliteiten van de leerkracht;
- binnen de professionele leergemeenschap meer tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van alle leerlingen.
De personeelsformatie wordt jaarlijks met het team vastgesteld. Deze formatie is gebaseerd op het werkverdelingsplan

8.2 De gesprekkencyclus

De persoonlijke vakbekwaamheden worden binnen de gesprekkencyclus besproken. Na bespreking en vaststelling van de te ontwikkelen vakbekwaamheden beschrijft iedere medewerker zijn plannen voor persoonlijke ontwikkeling. Dit wordt binnen de gesprekkencyclus besproken met de leidinggevende. Om de voortgang van de ontwikkeling te volgen worden regelmatig gesprekken gevoerd, waarin de realisering van de persoonlijke ontwikkeling besproken wordt. Er wordt geëvalueerd welke vakbekwaamheden eigen gemaakt zijn en er wordt afgesproken welke vakbekwaamheden nog eigen gemaakt moeten worden binnen het persoonlijk handelen. De gesprekkencyclus bestaat uit verschillende typen gesprekken. Zo hanteren we het functioneringsgesprek (1x per jaar), voortgangsgesprek (1x per 2 jaar), beoordelingsgesprek (1x per 4 jaar) en de POP-gesprekken.

8.3 Professionele cultuur

Een belangrijke voorwaarde voor schoolontwikkeling is de aanwezigheid van een professionele cultuur. In een professionele schoolcultuur handelen teamleden vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het primaire proces als voor processen die hierop van invloed zijn. Een klimaat waarin alle belanghebbenden zich positief betrokken tonen op elkaar en daarnaast hun eigen verantwoordelijkheid kennen en nemen is in sterke mate positief van invloed op het verandervermogen van de school.

Om deze professionele cultuur te stimuleren, stuurt de schoolleiding expliciet op versterking van vakmanschap, betrokkenheid, verantwoordelijkheid en een samenwerking die gericht is op kwaliteitsverbetering. Jaarlijks worden activiteiten met dit doel ingepland.

Als team vinden we m.b.t. de professionele cultuur de volgende kernwoorden belangrijk:
- verantwoordelijkheid nemen (eigenaarschap)

- vertrouwen geven
- aanspreekbaarheid
- respect

8.4 Bekwaamheidsdossier

Elke medewerker beschikt over een vakbekwaamheidsdossier. Dit is te onderscheiden van het personeelsdossier of maakt daar onderdeel van uit. Het personeelsdossier is het zakelijk dossier van het bevoegd gezag. Het bekwaamheidsdossier is het dossier van de werknemer, gericht op de persoonlijke ontwikkeling onder verantwoordelijkheid van de werkgever. Het bekwaamheidsdossier bevat naast gegevens van de betrokkene in ieder geval een beschrijving van opleiding, ontwikkeling en ervaring, een overzicht van competenties, voornemens voor de persoonlijke ontwikkeling en verslagen van gesprekken rondom de persoonlijke ontwikkeling.

8.5 Persoonlijke ontwikkeling

Voor elke medewerker is vastgelegd waar de medewerker zich in het kader van de persoonlijke ontwikkeling op richt; de doelen die de medewerker nastreeft en wat daarvoor nodig is aan scholing, ondersteuning, begeleiding, hoe dit planmatig aangepakt wordt enz. De medewerkers stellen hun ontwikkeldoelen zoveel mogelijk af op de doelen van de school, op de eisen die gelden voor hun functie (en daarbij behorende bekwaamheidseisen en beroepsprofielen). De uitvoering hiervan wordt periodiek geëvalueerd. De afspraken met betrekking tot de persoonlijke ontwikkelingen worden vastgelegd in het POP-document.

8.6 Introductie en begeleiding

Nieuwe leerkrachten worden gecoacht en begeleid. Enkele collega's worden opgeleid tot schoolopleider SAM. Naast de uren duurzame inzetbaarheid krijgen de startende leerkrachten een ‘bijzonder budget’ van 40 uren op jaarbasis voor het inwerken in de organisatie. De begeleiding vindt plaats a.d.h.v. een begeleidingsplan. Daarnaast volgt de nieuwe collega de werkplaats startende leerkracht. Nieuwe leerkrachten ontwikkelen een POP tijdens dit traject en dan met name m.b.t. de criteria die zijn gerelateerd aan de fase ‘startbekwaam’. De plaatsing in een groep is afhankelijk van de kwaliteit(en) van de nieuwe collega. Lesobservaties worden uitgevoerd door de IB-er en de teamleider/directeur.

8.7 Taakbeleid

Op onze school overleggen we jaarlijks met elkaar over de taakverdeling. Iedereen krijgt dan taken toebedeeld op basis van wensen, talenten en beschikbaarheid. Vóór de zomervakantie wordt met iedere individuele werknemer schriftelijke afspraken gemaakt over het aantal lesuren of les-gebonden en/of behandeltaken, de tijd voor voorbereiding en nazorg, de professionalisering en overige taken. Voor het vaststellen van het taakbeleid gebruiken we het schooltakenplan.

8.8 Scholing

Scholing komt aan de orde bij de functioneringsgesprekken. Medewerkers kunnen voor (persoonlijke) scholing opteren (bij voorkeur in relatie tot de organisatorische doelen van de school, de speerpunten en de actiepunten van de school, de competentieset en/of het opgestelde persoonlijk ontwikkelplan) en daarnaast organiseert en faciliteert de directie teamgerichte scholing. Ook deze scholing richt zich op het versterken van de missie, de visie en de ambities (doelen) van de school. In de regel volgt het team twee keer per jaar teamgerichte scholing. Iedereen is daarbij aanwezig. De scholing wordt verwerkt in de normjaartaak onder het kopje professionalisering.

9 Onderwijskundig beleid

9.1 Inrichting van het onderwijs

De organisatie van ons onderwijs is zo ingericht dat er gewerkt wordt overeenkomstig artikel 8 ‘uitgangspunten en doelstelling van het onderwijs’ lid 1-11 uit de WPO. Bij de inrichting en vormgeving van het onderwijs worden eigen accenten gelegd, die bepaald worden door de identiteit van de schoolorganisatie, zoals verwoord in het hoofdstuk ‘Identiteit van de organisatie’. Dat kan bij de

leergebieden bijvoorbeeld betekenen dat het aanbod meer omvat dan de kerndoelen voorschrijven. Bij de vormingsgebieden zal dat vooral tot uitdrukking komen in de invulling, waarbij het onderwijskundig en pedagogisch kader van de school leidend is.

9.2 Burgerschap

Inleiding
De wettelijke opdracht tot bevordering van burgerschap vraagt van het onderwijs om actief burgerschap en sociale cohesie te bevorderen. Het onderwijsaanbod dient zich herkenbaar te richten op bevordering van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat, aan de ontwikkeling van de sociale en maatschappelijke competenties die daarbij van belang zijn en aan een schoolcultuur waarin basiswaarden worden voorgeleefd en waarmee kan worden geoefend. We zetten in op drie domeinen:

1. Het bijbrengen van respect voor en kennis van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.
2. Het ontwikkelen van de sociale en maatschappelijke competenties die de leerling in staat stellen deel uit te maken van en bij te dragen aan de pluriforme, democratische Nederlandse samenleving.
3. Het bijbrengen van kennis over en respect voor verschillen in godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, afkomst, geslacht, handicap of seksuele gerichtheid, en de waarde dat gelijke gevallen gelijk behandeld worden.

Beschrijving burgerschap
Hieronder beschrijven we in het kort onze visie op goed burgerschap en verwerken we, vanuit onze reformatorische identiteit, de in de burgerschapswet gedefinieerde waarden. In de dagelijkse onderwijspraktijk zal deze visie vorm en inhoud krijgen, passend bij de eigen situatie en context. Bovendien zal deze visie regelmatig worden geactualiseerd om in rapport te blijven met de tijd.

Uitgangspunten
We belijden op grond van de Bijbel dat elk mens goed is geschapen, maar door moedwillige ongehoorzaamheid van God is afgevallen. Toch heeft God de mensheid niet aan zichzelf overgelaten, maar heeft in Christus voor een weg van verzoening gezorgd. De mens reist door de tijd naar de eeuwigheid. Zijn levenstijd is genadetijd; tijd om wedergeboren te worden. In deze tijd hebben we tevens de opdracht om door Bijbels samenleven naar vermogen zorg te dragen voor onze naaste en onze leefomgeving. Gods Woord en Wet, die liefde tot God en tot de naaste
vraagt, zijn daarbij het uitgangspunt.
Burgerschapsvorming is onderdeel van persoonsvorming. Dat zien we als essentieel om ons op de juiste wijze te kunnen verhouden tot anderen. Ons burgerschapsonderwijs is waardengestuurd.

Burgerschapsvorming doortrekt het hele leven en daarmee ook het onderwijs. We zien de leraar daarbij als identificatiefiguur. De (school)cultuur en het curriculum is ‘doordrenkt’ van burgerschapsaspecten en de school is een oefenplaats voor de leerlingen. We hanteren voor goed burgerschap de volgende vier uitgangpunten:

1. We verhouden ons tot de Ander (God)
Het hoogste doel van de mens is ‘God te dienen en zich voor eeuwig in Hem te verheugen’. Hiervoor is de wedergeboorte nodig, waardoor het hart en de wil zo veranderd worden, dat we als inwoner en pelgrim op aarde gaan verkeren (naar 1 Petr.2:11). De wetten van Gods Koninkrijk zijn voor ons leidend. Deze zijn samen te vatten met de volgende woorden: “God lief te hebben boven alles en onze naasten als onszelf?” Een verdere uitwerking is te vinden in de 10 geboden en wordt toegelicht in de Heidelbergse Catechismus.

2. We verhouden ons tot anderen
De Bijbel leert ons dat wij hier op aarde geen blijvende stad hebben, maar dat we de toekomende moeten zoeken. Dit helpt ons om los te komen van alle aardse ambitie naar roem en rijkdom, en om onszelf dienstbaar op te stellen aan onze naaste (dichtbij en ver weg). We wonen slechts een klein poosje op aarde. Een goede inwoner zorgt voor anderen, is trouw, neemt verantwoordelijkheid, erkent gezag en voelt zich medeverantwoordelijk voor de samenleving waarin hij leeft. Door zijn levenswandel wint hij anderen voor Christus.

3. We verhouden ons tot het andere (de wereld om ons heen)
God houdt Zijn schepping in stand. Niettemin hebben wij nog steeds de plicht om de aarde ‘te bouwen en te bewaren’. Als rentmeester zijn we verantwoording schuldig aan God. Zorg voor de schepping, dichtbij en ver weg, is dan ook een belangrijk vormingsdoel in ons onderwijs.

4. We verhouden ons tot onszelf: geloof, hoop, liefde, wijsheid, rechtvaardigheid, moed, zelfbeheersing.
Het dienen van God, de naaste en de schepping, is een onmogelijke taak zolang we onszelf als het middelpunt van de wereld beschouwen. Het kan met onze kinderen alleen goed gaan als ze leren gehoorzamen, als ze zich onderwerpen en als het hun verlangen wordt om goed te zíjn. Daarom oefenen we onszelf en onze kinderen voortdurend in de deugden geloof, hoop, liefde, wijsheid, rechtvaardigheid, afhankelijkheid, verantwoordelijkheid, nederigheid, moed en zelfbeheersing (waar alle andere deugden in begrepen zijn, en die strijden tegen alle ondeugden). Het
streven naar het goede maakt kinderen afhankelijk van de hulp en de genade van God, aangezien onze krachten steeds tekort schieten. Alleen zo krijgen onze leerlingen een gezond zelfbeeld, wat hen in staat stelt om het goede voor de samenleving te zoeken.

Op basis hiervan besteden we ook aandacht aan de onderstaande waarden voor ons leven in de hedendaagse Nederlandse samenleving in de geldende rechtsorde:
- Samenleven: we hebben elkaar nodig in allerlei verbanden, gezin, familie, kerk, dorp, bedrijf enzovoorts, voor zorg, hulp, liefde, samenwerking. Daar gelden ook gezagsverhoudingen. De overheid moeten we allemaal gehoorzamen.
- Verdraagzaamheid: in ons land leven we met verschillende bevolkingsgroepen en levensovertuigingen. We moeten voor alle mensen vrede bewaren. Het is niet aan ons om over mensen te oordelen, wel kan het zinvol zijn om (na geluisterd te hebben) iets te zeggen over opvattingen of ideeën.
- Vrijheid in de rechtsstaat: daarom zijn er staatsvrije sferen, grondrechten. Bijvoorbeeld vrijheid van geloofsovertuiging en vrijheid van meningsuiting en vrijheid van vereniging. De wet kan aan de uitoefening hiervan wel grenzen stellen. Voor de wet is iedereen gelijk, ongeacht ras, geslacht, geaardheid et cetera.
- Democratie: onze staatsinrichting is democratisch. Dat doet niets af aan het gezag van de regering maar betekent wel dat we als burgers ook een verantwoordelijkheid hebben om bijvoorbeeld te stemmen indien mogelijk, en ons waar mogelijk in te zetten voor de samenleving. Geweldsmonopolie berust bij de staat; door burgers worden
uitsluitend vreedzame en geweldloze methoden gehanteerd.

1. Gelet op onze schoolidentiteit kiezen wij voor burgerschap waarbij we dienstbaar zijn aan de gemeenschap waartoe we behoren, zonder in strijd te komen met de Bijbel.
2. We hechten aan het bewaken en doorgeven van tradities en gebruiken en we vinden het hanteren van gedeelde waarden en het vervullen van plichten jegens de gemeenschap in een participatiesamenleving van groot belang.
3. De vorming van waarden bij onze leerlingen proberen we te bereiken via overdracht, waarbij de Bijbel normerend is. Daarnaast werken we aan het aanleren en oefenen van vaardigheden zodat de leerlingen op een verantwoorde wijze deel uit te kunnen maken van de pluriforme en democratische samenleving van ons land.
4. Voor kritische reflectie en zelfstandige oordeelsvorming vinden we leerlingen in de onderbouw nog erg jong. In de eerste helft van de schooltijd zal de focus vooral liggen op het overdragen van waarden en normen.
5. In de hogere groepen wordt begonnen met het kennismaken met andere godsdiensten (naast het christendom), culturen, visies en meningen over allerlei levensbeschouwelijke en ethische onderwerpen.

Doelgericht en samenhangend
Het bovenstaande betekent dat we op een doelgerichte en samenhangende wijze actief burgerschap en sociale cohesie bevorderen waarbij we ons herkenbaar richten op:

- het bijbrengen van respect voor en kennis van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat, zoals verankerd in de Grondwet, en de universeel geldende fundamentele rechten en vrijheden van de mens, en het handelen naar
deze basiswaarden op school; door:

1. gebruik te maken van lesmethodes die voldoen aan de kerndoelen.
2. de lesstof zodanig aan te bieden en te laten verwerken, dat naast kennisoverdracht ook verwerking van de kennis en de toepassing ervan in de praktijk wordt vormgegeven.

- het ontwikkelen van de sociale en maatschappelijke competenties (zoals maatschappelijk verantwoord handelen, omgaan met conflicten) die de leerling in staat stellen deel uit te maken van en bij te dragen aan de pluriforme, democratische Nederlandse samenleving; door:

1. structureel aandacht te besteden aan persoonsvorming en het omgaan met anderen. Aanvankelijk vooral in de context van de veilige omgeving van de school. Vervolgens zal in de tweede helft van de schoolloopbaan de stap ‘van-binnen-naar-buiten’ worden gezet.
2. kennis en vaardigheden te ontwikkelen om het gesprek aan te gaan met burgers in de samenleving die andere opvattingen hebben.

- het bijbrengen van kennis over en respect voor verschillen in godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, afkomst, geslacht, handicap of seksuele gerichtheid alsmede de waarde dat gelijke gevallen gelijk behandeld worden, door:

1. gebruik te maken van eigentijdse methoden voor diverse vakgebieden (waaronder geschiedenis, aardrijkskunde, natuur& techniek) die deze thema’s voor een deel in zich hebben ten aanzien van de overige thema’s lesmateriaal te verzamelen en te gebruiken waarmee dit bevorderd wordt.
2. leerkrachten toe te rusten om (het respect voor) deze verschillen in de klas te bespreken, door hieraan met regelmaat aandacht te besteden bij studiedagen etc.
3. duidelijke schoolregels te hanteren en te handhaven als het gaat om respectvol taalgebruik door leerlingen, geen vloeken en geen discriminerende uitingen naar bijvoorbeeld homo’s, moslims, mensen met een migratieachtergrond etc.

Met bovenstaande willen we ook vooral de juiste houding (attitude) bij de leerlingen bewerkstelligen. Conform de burgerschapswet draagt het bevoegd gezag van onze school zorg voor een schoolcultuur die in overeenstemming is met de in deze visie opgenomen waarden, creëert het een omgeving waarin leerlingen worden gestimuleerd actief te oefenen met de omgang met en het handelen naar deze waarden en draagt het verder zorg voor een omgeving waarin leerlingen en personeel zich veilig en geaccepteerd weten.

Concreet
- We gaan burgerschap vorm geven aan de hand van doorlopende leerlijnen (van groep 1 tot groep 8) die uitgewerkt is in de Burgerschapsboom van de SLRO (Stichting Leermiddelenontwikkeling Reformatorisch Onderwijs). Vanuit de uitwerkingen met betrekking tot Burgerschap zoals beschreven op de website curriculum.nu zijn hoofddoelen geformuleerd. Uit deze hoofddoelen vloeien kennisdoelen en vaardigheidsdoelen voort. Voor alle groepen wordt vervolgens aangegeven in welke lessen uit één van de gebruikte methodes of via aanvullende materialen, burgerschapselementen aan de orde komen. De leerkracht kan die lessen gebruiken om te oefenen met kennis, vaardigheden en een juiste attitude.

- Uit bestaand curriculum (methoden t.a.v. de verschillende vakgebieden en overige activiteiten) is content gehaald om de leerlijn inhoudelijk van lesmateriaal en thema’s te voorzien.
- Zodat op een doelgerichte en samenhangende wijze invulling gegeven zal worden aan het burgerschapsonderwijs.
- We geven het team inzicht in wat burgerschap inhoudt en wat de reikwijdte daarvan is.
- We schaffen een monitoringsinstrument aan en implementeren dit instrument binnen de school..
- De gedachte is om jaarlijks expliciet aan burgerschap aandacht te besteden.

- We laten regelmatig de takken van de burgerschapsboom de revue passeren tijdens een personeelsoverleg.
- De leerkrachten kennen de takken en daarbij behorende concrete voorbeelden.
- We zetten in op acties om burgerschap op leerling-niveau concreet te maken, Bijvoorbeeld met behulp van een praat-poster.

Onderwijstijd
Burgerschapskunde maakt integraal onderdeel uit van andere vakken en is niet afzonderlijk ingeroosterd als vak, met uitzondering van de oefening van de sociale vaardigheden.

Didactisch handelen
De keuze van de didactische werkvormen wordt (voor zover niet aangegeven in leerlijnbeschrijving en/of in de methode) overgelaten aan het oordeel van de leerkracht, in acht nemend de leeftijd van de leerling, de aard van het onderwerp en de grondslag van de school.

Monitoren
De effecten van dit onderwijs monitoren we door:
- Kennis te toetsen
- Vaardigheden en houding (attitude) te evalueren

Daarvoor zetten we in ieder geval het volgende in:
- Het programma ZIEN!+ (dat doorontwikkeld is, zodat het ingezet kan worden voor de evaluatie van burgerschapsvaardigheden en de daarbij behorende attitude.)
- Evaluatiegesprekken met vertegenwoordigers van de school voor voortgezet onderwijs waar onze leerlingen naar toe gaan. (1x per jaar uitgevoerd door de directie).
- Sociogrammen in de groepen 3-8 (2x per jaar uitgevoerd door de leerkrachten)
- De jaarlijkse luistergesprekken met de ouders (1x aan het begin van het schooljaar)
- De oudercontactavond (2x per jaar)
- De leerling- en groepsbesprekingen
- Ouderenquêtes (1x per 2 jaar)
- Gesprekjes met leerlingen (kindgesprekken)
- Met de buurt in gesprek gaan (1x per 2 jaar)

9.3 Aanbod

Ons aanbod is er mede op gericht de leerlingen voor te bereiden op het vervolgonderwijs en de samenleving. We bieden daarvoor een breed en op de kerndoelen gebaseerd aanbod dat ook de referentieniveaus taal en rekenen omvat. Onder aanbod verstaan we alle lesinhouden, ook die digitaal zijn of online aangeboden worden. We stemmen het aanbod zo goed mogelijk af op de leerlingenpopulatie en sluiten aan bij het (taal)niveau en de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Het aanbod wordt waar nodig en mogelijk gedurende de schoolloopbaan verdiept en verbreed, zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen. Ons aanbod is doelgericht en samenhangend. We verdelen de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren. Ons aanbod draagt bij aan verantwoord burgerschap.
We zetten daarvoor onder anderen de volgende methodes, materialen en of leerlijnen in:

1. Godsdienst: Vertel het Woord en Namen en Feiten (5-8)
2. Taal/Spelling: Taalactief (3-8)
3. Lezen: Taaloceaan (3)
4. Schrijven: Schrijfoceaan (3-6)
5. Begrijpend lezen: N2L (5-8)
6. Engels: Holmwoods, My name is Tom (1-8)
7. Rekenen: Wereld in getallen 5 (3-8)
8. Geschiedenis: Vertel het door (5-8)
9. Aardrijkskunde: Traveling the world (5-8)
10. Biologie: Wondering the world (4-8)
11. seksuele vorming: Wonderlijk gemaakt (1-8)
12. verkeer: Klaar over! (3-8)

13. Tekenen/Handvaardigheid: Uit de kunst! (1-8)
14. Muziek: Luisterland (5-8)
15. Soc. emotionele ontwikkeling: KST (1-8)
16. Bewegingsonderwijs: een eigen ontwikkelde leerlijn (groep 1-8)
17. Leerlijn Burgerschap: burgerschapsboom SLRO (1-8)
18. Leerlijn ZIEN!

9.4 Taalleesonderwijs

Het vakgebied Nederlandse taal krijgt –op basis van de leerlingenpopulatie- veel aandacht in ons curriculum. Lezen en taal behoren tot de kernvakken bij ons op school. We besteden daar veel tijd aan en we beschikken over leraren die effectief lees- en taalonderwijs kunnen geven. Indien gewenst krijgen de leerlingen extra instructie, extra aanbod en extra tijd.

Het volgende zijn we van plan:

1. Oriëntatie op een nieuwe taalmethode en besluitvorming over het invoeringsjaar/traject.
2. Instructievaardigheden van leerkrachten versterken in het geven van taalonderwijs:
3. De onderwijsassistent zal binnen de groep worden ingezet.
4. We bevorderen een een krachtige instructie bij taal.

Het volgende vinden we van belang:
- De leerkrachten kunnen het didactische concept van de methodiek / werkwijze voor begrijpend lezen goed hanteren.
- De leerkrachten hebben handvatten gekregen over hoe een effectieve les begrijpend lezen het beste gegeven kan worden en hebben hier in de praktijk feedback op gekregen.
- De leerkrachten weten wat ertoe doet bij begrijpend luisteren en kunnen de essentie ervan in de dagelijkse praktijk laten zien.
- De leerkrachten en onderwijsassistenten zijn zich bewust hoe ze de leerling bij taalonderwijs tot leren kunnen brengen.
- De leerkrachten en onderwijsassistenten kunnen de onderdelen en gereedschappen van het EDI model (Expliciete Directe Instructie) herkennen en de verbinding maken met hun eigen instructies om ze daarin toe te passen en te groeien in instructiekracht.

9.5 Rekenen en wiskunde

Rekenen en wiskunde vinden we een belangrijk vak. Het rooster borgt dat we expliciet aandacht besteden aan rekenen en wiskunde en aan het automatiseren van het geleerde. We constateren dat rekenen in toenemende mate taliger is geworden, en dat dit bij steeds meer leerlingen leidt tot problemen. Daarom richt het automatiseren zich op kale sommen (om de basisvaardigheden goed in te slijpen). Rekenen beschouwen we als een kernvak op onze school. We besteden veel tijd aan rekenen en de leraren zijn gespecialiseerd in het geven van rekenonderwijs.
De volgende speerpunten op het gebied van rekenen en wiskunde hebben onze aandacht:

1. instructievaardigheden en klassenmanagement bij het vak rekenen en wiskunde.
2. automatiseren van de basisvaardigheden.
3. coaching op het gebied van bovenstaande thema's door middel van lesobservaties, nagesprekken en het bijhouden van ontwikkelpunten en persoonlijke leervragen.

Het doel van de bovenstaande activiteiten is:

1. de leerkrachten houden de kennis die zij hebben van de didactische modellen van de methode WIG5 levend en actueel binnen de school door middel van een professionele leergemeenschap waarin kennisdeling en coaching centraal staat.
2. de leerkrachten kunnen hun rekenonderwijs zo vormgeven dat (boven)gemiddelde rekenaars effectief groeien naar resp. het 1F en 1S niveau.

9.6 Wereldoriëntatie

Wereldoriëntatie vinden wij van belang, omdat onderwijs meer is dan taal en rekenen. Wij willen onze leerlingen breed ontwikkelen. Wereldoriëntatie komt bij ons op school aan de orde bij de vakken aardrijkskunde, geschiedenis, biologie, gezond gedrag en verkeer. Wereldoriëntatie biedt mede mooie aanknopingspunten tot goed burgerschapsonderwijs.

9.7 Kunstzinnige vorming

Wij vinden het belangrijk dat onze leerlingen zich breed ontwikkelen en dat ze zich oriënteren op kunstzinnige en culturele aspecten die een rol spelen in hun leefwereld. Dat zij kennis verwerven van de actuele kunstzinnige en culturele diversiteit en dat ze die leren begrijpen en waarderen. Daarnaast: wij vinden het van belang dat onze leerlingen zich leren openstellen voor kunstzinnige aspecten, dat zij kunnen genieten van schilderijen en beelden, van muziek, van taal en beweging, en daarop kunnen reflecteren. In ons aanbod besteden we daarom expliciet en gestructureerd aandacht aan kunstzinnige vorming.

9.8 Bewegingsonderwijs

Op onze school hechten we veel belang aan lichamelijke opvoeding, opvoeding is wat ons betreft een zaak van hoofd, hart en handen. Daarnaast vinden we het vak belangrijk vanuit het sociale aspect: leren bewegen doe je altijd samen.

9.9 Digitale geletterdheid

Onze leerlingen leven in een digitale samenleving. Daarin spelen technologie en media een belangrijke rol. Wij vinden het daarom van belang dat onze leerlingen digitaal geletterd zijn, omdat ze dan pas als actieve, verantwoordelijke en
zelfstandige burgers optimaal kunnen functioneren in de maatschappij.
Wij besteden op onze school planmatig aandacht: ICT-basisvaardigheden, mediawijsheid en informatievaardigheden.
Wij vinden leerlingen digitaal geletterd wanneer ze bewust, verantwoord(elijk), kritisch en creatief gebruik kunnen maken van digitale technologie, digitale media en andere technologieën. We hebben binnen onze school een ICT-commissie die de implementatie van Digitale Geletterdheid begeleidt.
De volgende punten vragen onze aandacht op dit gebied:

1. onze visie is dynamisch vanwege de voortgaande ontwikkeling en toenemende digitalisering. Herziening van standpunten kan noodzakelijk zijn.
2. We evalueren en actualiseren de aanpak ‘Digitale geletterdheid’ en voeren die vervolgens uit.
3. we stemmen af tussen de ouder(s)/verzorger(s) om tot een verantwoorde onderwijsvorm te komen die past bij onze identiteit.
4. we scholen het team om op een goede en verantwoorde wijze het burgerschapsonderwijs in te vullen. Er wordt goed afgestemd met de ontwikkeling van de andere basisvaardigheden omdat het te verwachten is dat ook daar vragen over digitalisering ontstaan.

9.10 Engels

De beheersing van de Engelse taal vinden we van belang, omdat kennis van deze taal steeds belangrijker wordt door de toenemende internationalisering, de groeiende mobiliteit en het veelvuldige gebruik van nieuwe media. De aandacht die we besteden aan de Engelse taal zorgt ervoor, dat onze school zich onderscheid van andere scholen.

9.11 Pedagogisch-didactisch handelen

Pedagogisch handelen
De leerkrachten op onze school hebben naast het lesgeven ook een opvoedende taak. Het is onze taak en missie om leerlingen volgens de Bijbelse normen en waarden op te voeden. We vinden het belangrijk dat de leerlingen op onze school op een goede manier met zichzelf en de ander om kan gaan. In onze lessen besteden wij daarom expliciet aandacht aan de sociale en maatschappelijke competenties van de leerlingen. De leerkrachten op onze school realiseren een veilig klimaat waarin rust en structuur leidend zijn. De leerlingen voelen zich binnen onze school veilig, gerespecteerd en gewaardeerd. De leerkrachten op onze school zijn in staat om leerlingen te stimuleren om hun werk zoveel mogelijk zelfstandig te doen, zodat hun eigenaarschap vergroot wordt.

Didactisch handelen
Het didactisch handelen is er mede op gericht de leerlingen in staat te stellen tot leren en ontwikkelen. De leerkrachten plannen en structureren hun handelen met behulp van informatie die zij over leerlingen hebben. We zorgen ervoor dat het niveau van de lessen past bij het beoogde eindniveau

van de leerlingen. De aangeboden leerstof wordt logisch opgebouwd binnen een reeks van lessen alsook binnen één les. We proberen een leerklimaat te creëren waardoor leerlingen actief en betrokken zijn. Met geschikte opdrachten en heldere uitleg structureren wij het onderwijsaanbod zo dat de leerling het zich eigen kan maken. We laten merken hoge verwachtingen te hebben van de leerlingen en we de geven leerlingen feedback op hun leerproces. We stemmen de instructies en spelbegeleiding, opdrachten en onderwijstijd zoveel mogelijk af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, inclusief op de sociale en maatschappelijke competenties. Die afstemming is zowel gericht op (pedagogische) ondersteuning als op uitdaging, afhankelijk van de behoeften van leerlingen. Het didactisch handelen is te typeren met de kernwoorden: actief, (directe) instructie, samenwerken(d), veel oefenstof, doelgericht en leren-leren.

Klassenmanagement
Met klassenmanagement bedoelen we: sturen, plannen, regelen en organiseren. Wij vinden dat onze leerkrachten pas succesvol kunnen zijn als ze hun instructie en de leeractiviteiten van de leerlingen goed kunnen organiseren. De belangrijkste kenmerken van onze school zijn:
1. De leerkracht zorgt voor een ordelijke klasseninrichting, waarin vorm wordt gegeven aan een uitdagende leeromgeving.
2. De leerkracht houdt voortdurend goed overzicht over de groep; zorgt voor oogcontact.
3. De leerkracht geeft aan wat de leerlingen moeten doen en hoe ze dat moeten doen.
4. De leerkracht heeft een goede lesvoorbereiding.
5. De leerkracht spreekt bij ordeverstoringen in een vroegtijdig stadium de leerling(en) aan.
6. De leerkracht benoemt gewenst gedrag.
7. De leerkracht bespreekt de afgesproken schoolregels en zorgt voor het naleven ervan.
8. De leerkracht zorgt voor een inzichtelijke groepsadministratie en weekplanning, die overdraagbaar is.
9. De leerkracht geeft een actieve invulling aan de niet-lesgebonden taken.
10. De leerkracht zorgt voor structuur in het eigen handelen

9.12 Afstemming (differentiëren)

Op onze school stemmen we ons onderwijs en ons onderwijsaanbod af op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. We werken handelingsgericht (HGW), met groepsplannen en individuele plannen. De leraren stemmen hun instructie, het aanbod en de tijd af op de kenmerken en het niveau van de leerlingen in een groep. De instructie wordt gegeven aan de hand van het model Effectieve Directe Instructie.

9.13 Ononderbroken ontwikkeling

We streven ernaar, dat iedere leerling zich ononderbroken kan ontwikkelen en ontplooien. Omdat we te maken hebben met verschillen, moet het onderwijsleerproces zo ingericht worden, dat dit ook mogelijk is. Onze leraren zorgen ervoor, dat ze hun leerlingen goed kennen en ze volgen hun ontwikkeling nauwkeurig met behulp van het LOVS ParnasSys (cognitieve ontwikkeling) en het LOVS Zien (sociale ontwikkeling). Omdat we opbrengstgericht werken, vergelijken we de uitkomsten van toetsen met onze doelen (normen/verwachtingen). Waar nodig stellen we het lesgeven of het aanbod bij, en waar nodig geven we de leerlingen extra ondersteuning. In ons document 'Zicht op de zorg' staat onze zorgstructuur uitgebreid beschreven (zie bijlage). In het schoolondersteuningsprofiel (SOP) staat beschreven welke basisondersteuning we kunnen leveren en welke extra ondersteuning.

9.14 Passend onderwijs

Wij vinden dat elk kind recht heeft op goed en passend onderwijs. In beginsel zijn wij het eens met de stelling, dat zo veel mogelijk kinderen regulier primair onderwijs moeten kunnen volgen. Wij realiseren ons dat we een zorgplicht hebben. Onze school richt zich op het geven van basisondersteuning en in enkele gevallen op het geven van extra ondersteuning. In ons schoolondersteuningsprofiel hebben we beschreven welke extra ondersteuning we wel en niet kunnen geven. Leerlingen die dat nodig hebben, ontvangen extra aanbod, ondersteuning en begeleiding. Voor leerlingen die structureel een onderwijsaanbod nodig hebben op een ander niveau dan de leeftijdsgroep, bieden wij een passend onderwijsaanbod, ondersteuning en/of begeleiding, gebaseerd op de mogelijkheden van de desbetreffende leerlingen. Het aanbod, de ondersteuning en/of de begeleiding zijn gericht op een

ononderbroken ontwikkeling van de leerling. We evalueren periodiek of het aanbod het gewenste effect heeft en stellen de interventies zo nodig bij. We hebben in het schoolondersteuningsprofiel vastgelegd wat we onder extra ondersteuning verstaan en welke voorzieningen de school kan bieden in aanvulling op het door het samenwerkingsverband omschreven niveau van basisondersteuning. Voor de leerlingen die deze extra ondersteuning nodig hebben, leggen we in het ontwikkelingsperspectief vast hoe het onderwijs wordt afgestemd op de behoefte van de leerling. Passend onderwijs sluit aan bij de ontwikkelingsmogelijkheden en de onderwijsbehoeften van álle leerlingen. Vragen die we belangrijk vinden zijn: Op welke manier kan optimaal tegemoet gekomen worden aan de ondersteuningsbehoefte van leerlingen? Wat vraagt lesgeven in een meer gedifferentieerde omgeving van leraren? Op welke manier kan het onderwijs (effectief) samenwerken met maatschappelijke organisaties als jeugdhulp en zorginstellingen?

9.15 Zicht op ontwikkeling en begeleiding

We verzamelen vanaf de binnenkomst van de leerlingen systematisch informatie over de kennis en vaardigheden op alle voor het onderwijs belangrijke domeinen. Dit doen wij o.a. door observaties, toetsen en gesprekken. Het verzamelen van (toets)informatie gebeurt systematisch en zorgvuldig en voor de kennisgebieden taal en rekenen/wiskunde in ieder geval met behulp van genormeerde toetsen. Voor het verzamelen en vastleggen van (toets)informatie gebruiken we de volgende leerling- en onderwijsvolgsystemen: ParnasSys.
In het document 'Zicht op de zorg' is onze werkwijze vastgelegd. We vergelijken de opgehaalde informatie met de verwachte ontwikkeling van de leerling. Dit maakt het mogelijk om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen als individuele leerlingen. Het stelt ons in staat zorg te dragen voor de ontwikkeling en begeleiding van de leerling. We proberen daarmee voor de leerlingen
een ononderbroken ontwikkeling en voortgang daarin te waarborgen. We hebben daarbij oog voor de bevordering van gelijke kansen. We informeren de ouders regelmatig over de ontwikkeling en vorderingen van hun kind. Dit doen we
onder andere door rapporten, inzage in toetsgegevens en oudergesprekken. Wanneer individuele of groepen leerlingen niet genoeg lijken te profiteren van het onderwijs, analyseren we waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. Daarbij betrekken we ook onze schoolbegeleidingsdienst en het OT.

Vervolgens bepalen we wat er nodig is om op eventuele achterstanden of voorsprongen in de ontwikkeling van leerlingen in te spelen. We bieden de begeleiding vervolgens gestructureerd aan. Waar nodig betrekken we het samenwerkingsverband Berséba, de gemeente en zorginstanties bij de begeleiding van de leerlingen. De leerlingen krijgen daarmee de begeleiding die zij nodig hebben om het onderwijsprogramma beter te kunnen doorlopen.

Door observatie en analyse besteden we op een structurele en herkenbare manier aandacht aan het bestrijden van (taal)achterstanden. In ons schoolondersteuningsprofiel hebben we vastgelegd wat we onder extra ondersteuning verstaan en welke voorzieningen de school kan bieden. Voor de leerlingen die deze extra ondersteuning nodig hebben, leggen we in een ontwikkelingsperspectief vast hoe wij het onderwijs afstemmen op de behoefte van de leerling. We registreren het ontwikkelingsperspectief zodanig dat het uitgewisseld kan worden met externe instanties. De inhoud en uitvoering van de plannen, zoals verwoord in het ontwikkelingsperspectief, wordt minimaal eenmaal per schooljaar met de ouders geëvalueerd. Wanneer de school de extra ondersteuning voor een leerling niet kan bieden, zoeken we in samenwerking met ouders en zo nodig het samenwerkingsverband een passende onderwijsplek.

Gerelateerde documenten:
- Zicht op de zorg
- schoolondersteuningsprofiel (SOP)
- stroomschema jeugdhulp
- handboek

9.16 Onderwijstijd

We streven er naar dat de leerlingen voldoende tijd krijgen om zich het aanbod eigen te maken. We bieden een programma aan dat voldoet aan de wettelijk verplichte onderwijstijd. We stellen vast welke activiteiten onder de onderwijstijd vallen. We plannen de onderwijsactiviteiten weloverwogen over het schooljaar heen en streven er naar dat deze worden uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van bevoegde leraren. We verdelen de tijd zo over de vakken dat leerlingen in staat zijn het verplichte onderwijsprogramma tot zich te nemen. De school heeft beleid om ongeoorloofd verzuim en voortijdig schoolverlaten van leerlingen tegen te gaan, zodat ook op leerling-niveau gestreefd wordt de onderwijstijd te behalen. Dit doen we door een goede ondersteuningsstructuur op te zetten, die de leerlingen met een extra ondersteuningsvraag goed begeleid en volgt. Dit doet de school in samenwerking met het samenwerkingsverband Berséba. De school maakt, zo nodig, in nauw overleg met de diverse betrokkenen, volgens de wettelijke voorschriften gebruik van de mogelijkheden om, in het belang van de individuele leerling, af te wijken van
de verplichte onderwijstijd en/of van de mogelijkheid om een leerling een deel van de onderwijstijd door te laten brengen op een andere school.
Gerelateerde documenten:
- Urentabel
- Vakantierooster
- Zorgstructuurdocument
- Ondersteuningsprofiel (SOP)
- Handboek OT
- Protocol thuiszitters

9.17 Toetsing en afsluiting

We streven er naar de toetsing en afsluiting van het onderwijs zorgvuldig te laten verlopen. We zorgen er voor dat dat de leerlingen goed worden voorbereid op de overgang naar het vervolgonderwijs. De leerlingen krijgen een passend, kansrijk advies voor het vervolgonderwijs. We hanteren hierbij een zorgvuldige procedure, waaruit onder andere blijkt dat we ernaar streven leerlingen gelijke kansen te bieden. Alle leerlingen in leerjaar 8 (behoudens wettelijke uitzonderingen) maken een eindtoets (doorstroomtoets). De leerkrachten nemen de toets conform de voorschriften af. Wanneer de uitslag van de eindtoets een hoger schooladvies suggereert dan het gegeven advies, nemen we het advies in heroverweging. Als hierbij wordt afgeweken van de uitslag van de toets, wordt dit gemotiveerd aan de ouders. We informeren de ouders daarnaast over de vorderingen van de leerling en over de informatie over de leerling die aan de ontvangende school wordt verstrekt.

Op onze school zorgen we voor een ordelijk verloop van de toetsing en afsluiting. Tussentijds meten we de ontwikkeling van de leerlingen m.b.v. methode-gebonden toetsen en het Cito-leerlingvolgsysteem. De resultaten worden ingevoerd in het LOVS ParnasSys. De toetsen worden afgenomen conform de opgestelde agenda en de Cito-voorschriften. Ouders worden op de contactavonden geïnformeerd over de toets-resultaten. In leerjaar 8 doen alle leerlingen mee aan de centrale doorstroomtoets (Cito). Ouders krijgen in dat jaar ook een VO-advies voor hun kind. De adviesprocedure hebben we beschreven in het zorgstructuurdocument en de schoolgids

9.18 Resultaten

We zijn het als christelijke school vanuit onze grondslag verplicht kwalitatief goed onderwijs te bieden. De mate van die kwaliteit is voor een aantal aspecten van het onderwijs beperkt meetbaar, omdat een aantal essentiële factoren niet te kwantificeren zijn. Bij het gebruik van instrumenten die de vorderingen van de leerlingen meten, past terughoudendheid bij de interpretatie van de gegenereerde kwantitatieve gegevens. We vinden het van belang dat onze leerlingen presteren op het niveau dat van ze verwacht mag worden. We streven naar goede opbrengsten na m.b.t. met name Lezen, Taal, Rekenen en de sociaal-emotionele ontwikkeling. We achten het van belang dat de leerlingen presteren naar hun mogelijkheden, en dat ze opbrengsten
realiseren die leiden tot passend (en succesvol) vervolgonderwijs. Op onze school werken we resultaatgericht: we beschikken over normen voor de tussentoetsen, de sociale resultaten en burgerschapsresultaten. Op basis van een analyse van de resultaten stellen we interventies vast. Jaarlijks ontwerpen we een overzicht van normen en toets-uitslagen. Op onze school werken we opbrengstgericht. Daarbij richten we ons op de gemiddelde vaardigheidsscore van de Cito-toetsen. Per

Cito-toets hebben we een norm vastgesteld. Het opbrengstgericht werken wordt ondersteund door ons leerlingvolgsysteem ParnasSys. Bij de bespreking van de groep (leerlingen) wordt de uitslag van de toets (de gehaalde gemiddelde niveauwaarde-score) vergeleken met de norm (de gewenste gemiddelde niveauwaarde-score). Als de gewenste score structureel onder de gewenste score is, worden er door de IB-er en de leerkracht interventies afgesproken.

Deze interventies kunnen zijn:
- Meer tijd besteden aan dat vak-/vormingsgebied (roosteren).
- Instructie wijzigen en verbeteren: consequent directe instructie toepassen.
- Meer automatiseren
- Methode-aanbod opplussen
- Differentiatie aanpassen

Vanuit het MT worden klassenconsultaties gedaan om te observeren, of het de leerkracht lukt om de interventies toe te passen en te bepalen of de interventies effect hebben. Leerkrachten worden evt. ook gekoppeld (collegiale consultatie) om good practice op te kunnen doen.

9.19 Schoolklimaat

We werken aan een schoolklimaat dat bijdraagt aan het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties. We willen de leerlingen voorbereiden op het leven in de maatschappij. We ondersteunen de leerlingen bij het ontwikkelen van belangrijke sociale en maatschappelijke competenties. De leerlingen laten we ervaring opdoen met de omgang met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en de samenleving. We streven naar een schoolklimaat dat in overeenstemming is met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat. Als personeel willen we een voorbeeld zijn voor de leerlingen door belangrijke waarden zichtbaar na te leven. We stemmen onze aanpak af op de leerlingenpopulatie van de school en de leefwereld van de leerlingen.

9.20 Sociale en maatschappelijke competenties

We streven ernaar dat onze leerlingen sociale en maatschappelijke competenties behalen op het niveau dat ze op een verantwoorde wijze kunnen functioneren in het vervolgonderwijs en de maatschappij. We brengen daarvoor de kenmerken van onze leerlingenpopulatie in kaart. Op basis van wat we van de leerlingen weten stellen we heldere doelen over het niveau dat we met de leerlingen wat betreft de sociale en maatschappelijke competenties willen bereiken. We spannen ons in om ervoor te zorgen dat leerlingen die de school verlaten eraan voldoen. We werken er naar toe dat er een goede aansluiting is op het vervolgonderwijs. We onderbouwen de resultaten die we op dat gebied willen bereiken en brengen de resultaten op een betrouwbare en inzichtelijke manier in kaart. We realiseren bovenstaande door de observatielijsten van ZIEN! te hanteren

10 Financieel beleid

10.1 Financieel beleid

De afspraken met betrekking tot de financiën van onze school zijn vastgesteld in diverse financiële beleidsdocumenten. De directeur-bestuurder (c.q. het bestuur) is eindverantwoordelijk voor de effectieve besteding van de middelen. Het financieel beleid is erop gericht om de continuïteit van de totale organisatie te waarborgen en de optimale randvoorwaarden te creëren om de gestelde doelen uit het strategisch beleidsplan van de Vereniging en de schoolplannen van de scholen te realiseren. Alle lumpsumgelden worden zoveel mogelijk toegerekend naar de scholen. De bovenschoolse kostenpost willen we zo beperkt mogelijk houden. De directeur-bestuurder zorgt –in samenspraak met de directeuren- voor een deugdelijke verdeling van de gelden over de scholen. Daartoe heeft het bestuur een allocatiemodel ontwikkeld (zie het bestuursverslag) met daarin ook de uitgangspunten van haar beleid. We streven verder een doelmatige besteding van de middelen na. De financiële ondersteuning wordt verzorgd door de VGS (financiële dienstverlener).

10.2 Rapportages

4x per jaar bespreken de directeur-bestuurder en de directeur van de school de financiële positie van

de school via de financiële managementrapportage. Op dat moment wordt ook verslag gedaan aan de directeur met betrekking tot de uitgaven voor personeel en ziekteverzuim. De financiële managementrapportage wordt vervolgens ook besproken in het DB (Dagelijks Bestuur) en het CB (Collectief Bestuur). Periodiek leggen we aan belanghebbenden op transparante wijze verantwoording af over de doelmatige en verantwoorde inzet van personele en materiële middelen.

10.3 Sponsoring

Op onze school is geen sprake van sponsoring.

10.4 Begroting

De directeur stelt jaarlijks in overleg met de directeur-bestuurder een voorstel op voor een begroting voor het komende kalenderjaar met een toelichting Daarin zijn alle inkomsten en uitgaven van de school opgenomen waarvoor de directeur verantwoordelijk is. Deze exploitatiebegroting is gebaseerd op het schoolplan van de school. Daarnaast stelt de directeur jaarlijks in het voorjaar een personeelsformatieplan op. De directeur-bestuurder voegt de begrotingen van de individuele scholen samen. Deze (meerjaren)begroting wordt jaarlijks voorafgaande aan het kalenderjaar op voorstel van de directeur-bestuurder vastgesteld. De vastgestelde begroting is taakstellend voor de directeur-bestuurder en de directeuren van de scholen. Dat betekent dat in principe geen uitgaven kunnen worden gedaan, zonder dat deze zijn begroot. Schuiven binnen de begroting is toegestaan, mits geen geweld wordt gedaan aan de vooraf geformuleerde beleidsdoelen. De begroting is hiermee een belangrijk sturingselement geworden.

10.5 NPO-gelden

In het cursusjaar 2021-2022 kregen we te maken met de zogenaamde NPO-gelden. Deze middelen werden door de overheid verstrekt om de opgelopen achterstanden (door Corona en lockdowns) weg te werken. Voor de jaren 2021- 2022 en 2022-2023 hebben we een NPO-plan opgesteld waarin de door ons gekozen interventies zijn uitgewerkt (zie bijlage). Inmiddels is beslist dat we ook in 2023-2024 en 2024-2025 gebruik kunnen maken van de toegekende NPO- gelden. Indien we in het schooljaar 2023-2024 nog gelden 'over' hebben, dan zullen voor dat cursusjaar ook een NPO-plan opstellen.

11 Kwaliteitsbeleid

11.1 Van visie naar doelen

We werken aan een gedragen visie op goed onderwijs met daaraan verbonden ambities en doelen (Zie onder andere paragraaf 1.3 ‘Totstandkoming en procedures’). De schoolleiding vertaalt de visie, ambities en doelen in onderwijskundig beleid (zie bijvoorbeeld het schoolplan en de jaarplannen) en stuurt daarop om de beoogde resultaten te behalen.
We sluiten met onze visie, doelen en ambities aan op die van het bestuur en op de kenmerken van de leerlingenpopulatie van de school. Dit doen we onder meer door aan te geven hoe we rekening houden met (taal)achterstanden. Resultaten van eerdere evaluaties, interne en externe dialoog worden meegenomen bij de bepaling van de doelen voor het onderwijskundig beleid. De schoolleiding richt de voorwaarden in om de onderwijskundige ambities en doelen te bereiken, waaronder het personeelsbeleid (zie hoofdstuk Personeelsbeleid) en de organisatie van het onderwijs (zie hoofdstuk Organisatiebeleid). Binnen onze school is duidelijk wie welke verantwoordelijkheid heeft.

11.2 Uitvoering en kwaliteitscultuur

De schoolleiding zorgt voor een professionele en veilige leer- en verbetercultuur in de school (zie hoofdstuk Personeelsbeleid). Binnen deze kwaliteitscultuur geven schoolleiding en het onderwijspersoneel samen uitvoering aan het stelsel van kwaliteitszorg, zodat de school als geheel gericht werkt aan het bereiken van de onderwijskundige doelen. Waar nodig stuurt de schoolleiding tussentijds bij.
De volgende werkwijzen worden door de schoolleiding gehanteerd om te zorgen voor realisatie, verbetering en borging van de kwaliteit en de realisatie van de wettelijke eisen:

1. het analyseren van de midden-en eindtoetsen van CITO en de leeropbrengsten. Dit wordt gedaan

door de leerkrachten voor de eigen groep. De schoolleider doet dit op leerjaar- en op schoolniveau;
2. het analyseren van de overige opbrengsten en ken- en stuurgetallen die in verband staan met de kwaliteit die de school in het betreffende schooljaar wil realiseren;
3. de schoolleiding onderzoekt de voortgang van de gewenste kwaliteit voor het betreffende schooljaar, onder andere door middel van observaties in de groepen. Deze observaties worden besproken met de leerkrachten;
4. er worden kwaliteitsagenda's opgesteld waarin alle activiteiten in functie van kwaliteitszorg opgenomen zijn. De kwaliteitsagenda maakt inzichtelijk: welke activiteiten op welk moment in het schooljaar uitgevoerd worden in het kader van observatie, zelfevaluatie en analyse en op welk momenten in het schooljaar en met wie communicatie plaatsvindt over de voortgang van de plannen op basis van de verkregen observatie- en evaluatiegegevens;
5. het resultaat van de evaluaties wordt vastgelegd in de opgestelde jaarplannen. Indien uit de verzamelde gegevens blijkt dat de voortgang onvoldoende is, wordt de aanpak bijgesteld;
6. overige evaluatie-instrumenten die de school inzet, zijn onder andere: kwaliteitskaarten van Cees Bos, RI&E.

De schoolleiding zorgt ervoor dat de deskundigheidsbevordering van het personeel binnen de gestelde doelen gestalte krijgt. Leraren(teams) oefenen daarbij de eigen verantwoordelijkheid bij het inrichten van hun onderwijs uit. (zie hoofdstuk Personeelsbeleid). De schoolleiding zorgt voor een gerichte inzet van middelen (zie hoofdstuk Financieel beleid) om gestelde doelen te realiseren, onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap. De school geeft uitvoering aan het schoolondersteuningsprofiel. De schoolleiding werkt samen met andere scholen, het samenwerkingsverband en andere organisaties, zodat geen leerling tussen wal en schip valt.

11.3 Evaluatie, verantwoording en dialoog

De schoolleiding monitort, evalueert, analyseert en beoordeelt als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg in hoeverre de doelen en het beleid worden gerealiseerd en informeert het bestuur daarover. De schoolleiding haalt intern en extern actief informatie op om zicht te krijgen op de uitvoering, de resultaten van het onderwijs voor de leerlingen en mogelijke kansen en bedreigingen voor de verdere ontwikkeling van het onderwijs.
De schoolleiding analyseert en beoordeelt de uitkomsten van de evaluatie en verwerkt deze wanneer nodig in het (verbeter)beleid, zodat dit bijdraagt aan ontwikkeling en verbetering van het onderwijs. Daarnaast gebruikt de school de uitkomsten van de evaluatie om de sturing te verbeteren. Zij maakt daarbij duidelijk welk effect de inbreng van belanghebbenden heeft op het borgen en bijstellen van het schoolbeleid.
Voor een goede overdracht en om zicht te houden op het vervolgsucces van haar leerlingen, onderhoudt de school contact met de scholen/instellingen waar deze naartoe uitstromen. De schoolleiding gaat actief een dialoog aan met in ieder geval ouders, personeel en de (gemeenschappelijke) adviesraad. De school informeert belanghebbenden (onder andere via het jaarverslag, nieuwsbrieven en de website) minimaal jaarlijks op toegankelijke manier over haar doelen en werkwijze, en over de resultaten die zij heeft behaald.

12 Onze grote verbeterdoelen

12.1 Grote verbeterdoelen / ontwikkelthema's

Onze school heeft voor de komende vier jaar (2023-2027) de onderstaande grote verbeterdoelen (teambrede ontwikkelthema's of speerpunten) vastgesteld. Ze vormen de focus voor ons handelen in de periode 2023-2027. Deze worden uitgewerkt in onze jaarplannen.

<u>Goede analyse en interventiebepaling</u>
Door het goed analyseren, waarderen en duiden van de resultaten door leerkrachten en MT worden op leerling, groeps- en schoolniveau passende interventies ingezet, die er ook toe leiden dat leerlingen gestimuleerd en gemotiveerd worden om resultaten te halen, passend bij hun mogelijkheden.

<u>Werken aan verantwoord burgerschap</u>

Personeel en leerlingen hebben de kennis, de vaardigheden en de houding om zich Bijbels verantwoord te gedragen richting de Ander (God), de andere (medemens) en het andere (de schepping). Ze zijn zich bewust van hun taalgebruik, houding, keuzes, manier van communiceren.

Versterken oudercommunicatie en ouderbetrokkenheid
Ouders worden geïnformeerd over wát de kinderen bij de hoofdvakken rekenen, lezen, begrijpend lezen en taal leren. Het is voor de ouders duidelijk op welke manieren de school met de ouders communiceert en welke informatie ze via welk communicatiemiddel ontvangen of zelf kunnen opzoeken. Ouders voelen zich gemotiveerd en worden uitgedaagd om de school als vrijwilliger bij diverse activiteiten te helpen. De school informeert bij de ouders hoe ze de communicatie vanuit de school ervaren.

Bevordering zelfstandigheid en eigenaarschap van leerlingen
De leerlingen tonen zich verantwoordelijk voor hun eigen leerproces en zijn in staat hun taken effectief en zelfstandig uit te voeren. Ze maken hierbij effectief gebruik van hulpmiddelen zoals bijvoorbeeld Slimme Tim en het vragenblokje. Leerlingen hebben inzicht in hun sterke kanten maar ook hun werkpunten. Ze zijn in staat om daar op te reflecteren en daarop feedback te ontvangen. De leerkrachten zijn bekwaam om leerlingen in dit proces te begeleiden.

Versterken van vakmanschap
Leerkrachten leren vanuit eigenaarschap van en met elkaar en zijn vaardig in het bewust en gericht toepassen van de juiste didactische en pedagogische vaardigheden en vaardig in het omgaan met moeilijk verstaanbaar gedrag. Dit draagt positief bij aan een prettig werk- en leefklimaat.

Belangrijke ontwikkelpunten die geen directe relatie hebben met de ontwikkelthema’s
- Terugdringen onnodige werkzaamheden / bureaucratie
- Ervaring opdoen met de inzet van leerteams in het kader van schoolontwikkeling.
- Actualiseren Huiswerkbeleid.
- Verdieping Engels (methodekeuze en toepassen vaardigheden
- Oriëntatie op en implementatie van Taalmethode (mogelijk Taalactief 5)
- Oriëntatie op aanvullend aanbod begrijpend lezen.
- Oriëntatie op nieuwe methode voor sociaal emotionele ontwikkeling.
- Aanbod van laagdrempelige en kortdurende arrangementen.

Zie bijlage 1 voor een korte uitwerking van de teambrede ontwikkelthema's (speerpunten)

	Speerpunten
1.	Goede analyse en interventiebepaling.
2.	Werken aan verantwoord burgerschap.
3.	Versterken oudercommunicatie en ouderbetrokkenheid.
4.	Bevordering zelfstandigheid en eigenaarschap van leerlingen.
5.	Versterken van vakmanschap.
6.	Belangrijke ontwikkelpunten die geen directe relatie hebben met de ontwikkelthema’s.

Ontwikkelthema's - Eben-Haëzerschool - Opheusden - schoolplan 2023-2027

Belangrijke ontwikkelpunten die geen directe relatie hebben met de ontwikkelthema's.

1) Terugdringen onnodige werkzaamheden / bureaucratie
   - » Welke werkzaamheden kunnen we 'laten liggen' (of anders doen) zonder dat de kwaliteit daaronder lijdt? (denk aan: analyses, VB's, notities, activiteiten voor de leerlingen enz.)
2) Ervaring opdoen met de inzet van leerteams in het kader van schoolontwikkeling.
3) Actualiseren Huiswerkbeleid.
4) Verdieping Engels (methodekeuze en toepassen vaardigheden)
5) Oriëntatie op en implementatie van Taalmethode (mogelijk Taalactief 5).
6) Oriëntatie op aanvullend aanbod begrijpend lezen.
7) Oriëntatie op nieuwe methode voor sociaal emotionele ontwikkeling.
8) Aanbod van laagdrempelige en kortdurende arrangementen.

Ontwikkelthema: Goede analyse en interventiebepaling

Streefbeeld

Door het goed analyseren, waarderen en duiden van de resultaten door leerkrachten en MT worden op leerling, groeps- en schoolniveau passende interventies ingezet, die er ook toe leiden dat leerlingen gestimuleerd en gemotiveerd worden om resultaten te halen, passend bij hun mogelijkheden.

Deelprojecten

1. De analyses door de leerkrachten van de resultaten op groepsniveau zijn doelmatig en leiden tot passende interventies.
2. De analyses door het MT van de resultaten op leerjaar en schoolniveau zijn doelmatig en leiden tot passende interventies op schoolniveau
3. Structureel kindgesprekken gericht op het vergroten van bewustwording bij leerlingen wat de invloed is van hun werkhouding en taakaanpak op hun resultaten / op het bereiken van het lesdoel

Ontwikkelthema: Werken aan verantwoord burgerschap

Streefbeeld

Personeel en leerlingen hebben de kennis, de vaardigheden en de houding om zich Bijbels verantwoord te gedragen richting de Ander (God), de andere (medemens) en het andere (de schepping). Ze zijn zich bewust van hun taalgebruik, houding, keuzes, manier van communiceren.

Deelprojecten

1. Voortbordurend op alles wat binnen de school al aanwezig is en gedaan wordt, zorgen voor een dekkende schoolspecifieke leerlijn (met daarin beschreven het aanbod in het kader van) Burgerschap (waarbij gebruik gemaakt wordt van de leerlijn van de SLRO als uitgangspunt/basis). (op populatie afgestemde doelen + instrument dat ingezet kan worden voor de benodigde doeleinden).
2. Organiseren van momenten van toerusting en vorming van leerkrachten.
3. Organiseren van momenten van toerusting en vorming van leerlingen (bv. mediavorming)
4. Evaluren, actualiseren en vervolgens uitvoeren aanpak 'Digitale geletterdheid'. En hierover goed communiceren met de ouders.

Ontwikkelthema: Versterken oudercommunicatie en ouderbetrokkenheid

Streefbeeld

Ouders worden geïnformeerd over wát de kinderen bij de hoofdvakken rekenen, lezen, begrijpend lezen en taal leren. Het is voor de ouders duidelijk op welke manieren de school met de ouders communiceert en welke informatie ze via welk communicatiemiddel ontvangen of zelf kunnen opzoeken. Ouders voelen zich gemotiveerd en worden uitgedaagd om de school als vrijwilliger bij diverse activiteiten te helpen. De school informeert bij de ouders hoe ze de communicatie vanuit de school ervaren.

Deelprojecten

1. Ouders krijgen voldoende informatie over de vak-inhouden wat betreft de hoofdvakken, zodat zij weten wát de kinderen leren (bijvoorbeeld door het organiseren van kijkmorgens, nieuwsbrieven)
2. De communicatielijnen zijn voor de ouders duidelijk; ouders weten welke informatie ze via welk kanaal kunnen ontvangen en waar welke informatie terug te vinden is.
3. Instandhouden (vasthouden) van de inzet van ouders die zich als vrijwilliger inzetten (o.a. door jaarlijkse evaluatie en een regelmatige waardering)
4. Ouders bevragen over de sociale veiligheid op school en hoe ze de samenwerking op dat gebied ervaren en zo nodig actie ondernemen.

Ontwikkelthema: Bevordering zelfstandigheid en eigenaarschap van leerlingen

Streefbeeld

De leerlingen tonen zich verantwoordelijk voor hun eigen leerproces en zijn in staat hun taken effectief en zelfstandig uit te voeren. Ze maken hierbij effectief gebruik van hulpmiddelen zoals bijvoorbeeld Slimme Tim en het vragenblokje. Leerlingen hebben inzicht in hun sterke kanten maar ook hun werkpunten. Ze zijn in staat om daar op te reflecteren en daarop feedback te ontvangen. De leerkrachten zijn bekwaam om leerlingen in dit proces te begeleiden.

Deelprojecten

1. Stimuleren (onder andere aan de hand van een vaste methodiek) van eigenaarschap leerlingen en actieve, positieve werkhouding, zodat de leerlingen verantwoordelijkheid nemen voor hun taak en een juiste werkhouding en taakaanpak laten zien.

Ontwikkelthema: Versterken van vakmanschap

Streefbeeld

Leerkrachten leren vanuit eigenaarschap van en met elkaar en zijn vaardig in het bewust en gericht toepassen van de juiste didactische en pedagogische vaardigheden en vaardig in het omgaan met moeilijk verstaanbaar gedrag. Dit draagt positief bij aan een prettig werk- en leefklimaat.

Deelprojecten

1. Versterken van de toepassing van de vaardigheden uit het EDI-model door scholing, lesbezoeken door externe, opstellen, actualiseren en invoeren schoolspecifieke kijkwijzer(s) voor de groepen 1-8 (bij o.a. rekenen en begrijpend lezen).
2. Professionaliseringsmomenten 'Omgaan met moeilijk verstaanbaar gedrag (o.a. koppeling met PCM).
3. Coaching/begeleiding teamleiders en intern begeleiders bij het doen van de lesbezoeken (en nabespreking)
4. Implementatie en borging van aanpak meer- en hoogbegaafden
5. Actualiseren van de begeleiding van (startende) leerkrachten, waarbij duidelijk is wie daarin welke verantwoordelijkheid heeft en er samenhang ontstaat. (koppeling met competentieprofiel, Bijbels onderwijzen, EDI-model, SAM-traject.)
6. Beschrijven van de kleutervisie
7. Verdiepingstraining PCM (facultatief)
8. onderhouden en borgen de expertise m.b.t. de methode Rekenplein voor de onderbouw.